

^v
Školská kronika,

štatnej ľud. školy, v V. S. Laonoch.

Obec Veľké Šárovice, je väčšinou maďarská, ale po prevzatí pristúpilo za ňou viac slovak. rodin. Tieto rodiny si buď kúpili majetok a trvale sa tu usadili, alebo vstúpili do družby u štána veľkostatkára Frankla. - Dievky týchto slov. rodin, musely chodiť do maďarskej školy, a tak maďarské okolie na nich vplyvalo, že pomaly zabúdaly aj na svoju materinskú reč.

Štán inšpektor Škur, vidiac toto pri navštevovaní škôl, snažil sa postarať o to, aby Slováci z odnariadenia zachránili. Preto miestny štán notár Ján Kostial, vyzval všetky slov. rodiny vo Veľ. Šároviach i na okoli, aby sa podpísanými listinami zaviazali, že svoje dievky pošlú do porovnávänej slov. školy. - Slov. rodičia tento návrh s radosťou prijali. -

Na základe tohto, min. šk. a náv. osvedč. v Bratislave poradila splatnosťou od 1. februára, 1928, aby vo Veľ. Šároviach bola zriadená jednotriedna ľud. škola s vyučovacím jazykom slovenským a systematicky pripravila pri nej miesto deloviteľného učiteľa, zriadenie správy školy s náležitými služobnými príjmami. Tento návrh na túto školu bude utváraný z rozpočtových prostriedkov štátnej školskej správy. Tento návrh bude mať Škol. Spol. Bratislava Slov. Lígy.

Škola bola slávnostne otvorená 13. februára, 1928. za prítomnosti všetkých tu najších Slovákov a niektorých epadarov. Miestny štán notár prehovoril ku ľuďom slávnostnú reč a na túto školu vyslanému učiteľka pani Poljaková, svojim slovom učila rodičov, že sa bude snažiť, aby z ich dievok vychovala múdrych, dobrych, rodumejných Slovákov. - Za zapieraní bymieri, prítomní s radosťnými tvármi sa posidi. -

Otvorenie školy.

Miestnosť v ktorej slávnosť bola prevedená.

Škola bola umiestnená v starej byr.
r. k. ľud. škole. Táto miestnosť bola prevzatá
do prenajmu od miestnej r. k. šk. stolici na
3 roky.

Študova, v ktorej sa začala vyučovať.

Dňa 14. septembra, 1928. sa začala vyučova-
nie - 33 žiakov (20. chlapcov, 13. dievčiat.)

Dieťky, ktor. školu ľmied od začiatku s
radosťou a pilne navštevovaly. Za školy dochádzali
by dieťky z mesta a z okolice (Ludovc, Veselá, Ma-
lá-Sárovec.

Školské
dieťky,
ktoré sta-
li sa navšte-
vovaly v
šk. roku:
1927/
28.

Na konci škol. roku roku s maďarskou
školou a z okolica, bol podniknutý výlet do kúpeľné-
ho miesta Horáčiovce. Horáčiovce ležia za Šarka-
nom, na maďarských hraniciach. Z jednej strany
si obklopujú vysokými horami, na druhej strane
je otvorená nížina, cez ktorú tečie Dunaj. Za Du-
najom v chadavisku vyčnieva estibanská bazilika,
za ktorou sa rozprestierajú rozsiahle vinice. -
Na Dunaji mali žiaci príležitosť vidieť slovenské
a maďarské parníky. - V Horáčiovciach i na ce-
ste si žiaci nadobudli nové dojmy.

Výlet
do
Horáčioviec

Dňa 27. VI. 1928. navštívil školu štátny inšpek-
tor škol i so žarietelskými inžiniermi, aby prehlád-
li budovu majiteľky regini Schwarcovej, či by re-
zodpovedala pre školu. Za prehládky budovy sa
usmiesla, že sa prevzame rok do prenájmu s po-
tom ak zodporie sa odkúpi.

/.

Ďalším predsedom učiteľka Maria Poljaková oremovala a pýkala si 3 mesiacmi edrovotní do rokov, čo jej bolo u dané.

Živona uč.
stavu.

Ďalšie vyučovanie v šk. roku 1928-29, dňa 10. zári, sačal pomocný učiteľ Anton Šima, abt. uč. ústani v Ľadovciach. - Vyučoval do 15. X. 1928. a bol preložený na novoutvorenú dos. omeširovi školu v Ľadovciach. Ďalšie bývala učiteľka, opät prevrela žiactvo a pokračovala ďalej vo vyučovaní.

Prímkas sa jeliš-
kovského vyleho
na Ľadovského Ľad-
ovca, dňa 3. V. 1931.

Vyučovanie
v budove
pielohranovej.

Na prípis škol. inšpektorátu v Leviciach, škola sa dňa 15. X. 1928. presťahovala do budovy maji-
teľky Regíny Schwarzovej. Budova bola prevziata do
menajmu za 5000škš počte.

Niančino na:
dielka v ro-
ku 1928.

Ďna 22. novembra, 1928. bola pre žiactvo uspe-
riadaná niančino nádielka. Učiteľka pre žiactvo
sobilala v obci 15škš, z ktorých penazi byly za-
kupené pre žiakov puničochy, rukavičky a cukro-

vinkej. Českoslov. Terr. Križ a Jurč. Sv. Ekartine volal pre chudobné žiactvo oštre, trikorce, košele a dvojce veľké suty pre chlapcov. To prednesení brisničiek a nánosných písni, ocei boli rozdane žiactvu, ktoré sa všetko orel diakonilo, - lebo toto bola pre nich prvá nánosná nadielka.

Dňa 7. brevína, 1929. bola oslava 79 rokov Uslava. narodeniu p. prezidenta J. J. Masaryka. Učiteľka mehovala k žiakom o živote p. prezidenta. Vysvetli- da im akým spôsobom z koničského učnia stal sa prezident. Žiaci po prímelaní p. prezidentovi slávu, a nech žije, dirajúc sa na jeho podobizň milo a dojaté zaspevali pieseň: "Tatičku starý náš." -

Dňa 4. kretná, 1929. bola smútočná slá- nost, t. j. spopierka, na 10. výročie tragickéj sm. sv. Štefánika.

Dňa 17. kretná, 1929. navštívil školu sv. Štefána inšpektor Škrú, aby svojou každoročnou inšpekciou pre školy: viedol. To inšpekciu bola spoločná porada všetkých okolitých učitelov a maďarskej s. k. škole.

Veľkolepý detský večer bol usporiadaný Vy'let dňa 24. června, 1929. v Leviciach, ktorého sa súčasni- do by všetky školy levické. - aby žiaci si prešli do Levic. Levické mesto a videli svičenie, tance, spersa rôz- né (by) levických žiakov, učitelka, ni medla svojich žiakov tiež na detský večer. - Žiaci sa na detskom dni v Leviciach veľmi dobre utili a celka radi na pamínali, napodobujúco niektoré výstupy tamjsích žiakov. -

Koncom škol. roku prišlo na hos. práce viac Slovákov, ktorých deti chodily sem do ško- ly, tak že škol. rok sa zakončil dňa 28. června, 1929. s 50. žiakmi. -

Školský rok
 1929/30. Vytváranie na št. ľud. škole vo Veľ. Tarov-
 ciach v šk. roku 1929/30 sa začala 2. IX. 1929. s 50. žiak-
 mi, lebo i deti slov. rodičov boli tu na hos. prá-
 cach. V novembri opustila školu 10 žiakov, ktorí so
 svojimi rodičmi sa natili domov. -

Oslava
 28. okt. Dňa 11. vyročiu československej republiky bola
 dňa 28. okt. 1929 usporiadaná školská oslava. Na
 oslavu mimo rodičov škol. detok prišli aj detskí
 hostia. Po prehovorení miestneho škola Jána a
 učitelky k žiakom, boli zapievané mimo národ-
 ných hymien iné slov. národné piesne, medzi ktorými
 boli zahrnuté básničky žiakmi prednesené. Sviatoč-
 ný melódus dodala i žiakmi pekne vydaná ško-
 la. -

Dňa 20. nov. 1929. bola učiteľka Marie
 Švajárová predvolaná ku skúške uč. spôsobilosti do
 ob. -edyštie a preto sa v škole 4 dni nevyučovalo.

Vianočná
 nadielka št. ľud. školy vo Veľ. Tarovciach bola usporiadaná
 v roku 1929. dňa 21. dec. 1929. - Pre žiakov v obci Veľ. - a okolí
 Tarovce bola posbírané 209.50 Kčs. V Levniciach od
 Chrástného Chrástného Školu vypýtala učiteľka pre
 chudobných žiakov 100 Kčs a od Ľakovcov. Pa. Školu
 v Tur. Sv. Martine 100 Kčs. Spolu bola pre žiakov
 posbírané 409 Kčs. Za tieto peniaze boli pokúpe-
 né látky na šaty, sviečky, hickore, púncochy, ru-
 kavičky, učebné práce a písanky. - Žiaci boli mi-
 le prekvopení, keď došli do školy a ktorej stala roz-
 svietená jedlička a pod ňou na stole boli poslože-
 né darčeky pre žiakov. - Po podivome žiaci zskua-
 di si nadielku, pred Vianoci a Pôstiasku bu. Po
 mednesení vianočných básničiek a pierní, boli žia-
 kom rozdane dary, za ktoré všetci alebo niektorí
 cukrovinkami s jedličky boli obdarení i malíčkí
 3-4 poemi hostia, ktorí sa s sebou priniesli.
 Všetci prítomní, boli povzbudení touto vianočnou

náladou a s radostou sa porišli domov. —

Koncom mesiaca února r. p. 1930. sa v ob. Nemoc
 v Vel. a epalé Šarove rozšírila medzi deťmi nemoc záškrt.
 Pri tejto epidemii boli aj dva smrtné pády.
 Preto okresný lekár zasťepil všetky tieto chorobe ľahko
 podliehajúce deti a nariadil zatvorenú školy na
 2 týždne. Tak školy vo Veľkých a epalých Šaror-
 ciach boli zatvorené od 3. februára, 1930 - do 16. bez-
 nia 1930. - Zatvorenú školy nebolo potrebné predĺžiť,
 lebo choroba za ten čas sa prestala medzi deťmi
 rozširovať. - Táto však oslava k 80. narodeninám
 p. prezidenta bola sadržaná. —

Šna 7. februára, 1930. páno v S. hod. sa podľa Uslava
 dialo žiactva v škole vo sviatočnom obleku, aby 80. nar.,
 dôstojne oslávilo 80. narodeniny nášho prvého Šana pána
 prezidenta Tomáša Gajiga chásaryka. To sedení sa, prezident a
 žla žiactva hromadne do p. k. kostola, aby sa si-
 ča stnilo slávnostnej bohoslužby, ktorá sa konala ku
 cti p. prezidenta. - Eprevač v tejtoj slov. škole je
 malá miestnosť, slovenské žiactvo išlo do maďar-
 skej školy, kde bola spoločná školská oslava. -
 Na oslave boli prítomní mimo rodičov školských
 dieťok, aj ostatní občania obce Veľké Šarove. - Eto
 zapievaní národných hymnien, k žiakom a hostom
 slovenský prehovorila učiteľka Š. ľud. školy v
 maďarskýj miestny Šan Gajig. Šrei obidvoch žne-
 la o našom stáhom jublartovi. - Žiactvo slov.
 školy zahalo detskú scénu „K tatičkovi“. Epa-
 ja žiaci z tretého oddelenia predniesli „Slub pre-
 zidentovi“ na koniec ktorého všetci žiaci slávnost-
 ne prehlásili: Etno slubujeme! Slubujeme! - Väčší
 žiaci utvorili slov a zapievali pieseň: „Li znáte
 muža“. Emedi tieto prednny boli zvonuté básnič-
 ky slov. a maď. žiakos. - Ete žiactvo obidvoch
 škôl zapievalo hromadne Šana prezidentovi najzrúššiu pieseň

Teie voda, teie." Program bol prestavený aj slov. tan-
cami, ktoré zatančili žiaci? slov. školy? Sláv-
nosť bola zaklúčená piesňou: "Kto sa práve horí."
Na konci slávnosti bol najväčším žiakom rozdane
ná knihy, na pamiatku k 50. narodeninám
Pána prezidenta. —

Slávnosť niektorých pútomných ako
čechor a ellorákor natoľko stojala, že slávnosť
v očiach opúšťala školskú siň. —

26. VI. 1930
Smrť

K výročiu tragickej smrti M. J. Štefá-
nika, žiactvo si spomenulo na zaneleho hrdinu.
Jeho obraz bol ovrátený nezabudkami a nad
obrazom bola čierná stuha. Učiteľka, školy,
promierka žiakom hovorila a žirote Štefánikovi a
na M. J. Štefánika jeho tragickej smrti. — Správe v ten večer
hrali žiaci komediantský kino, kde sa
4. V. 1930. ukazoval celý životopis M. J. Štefánika,
pád jeho z Lietadla a slávnostný pohreb
z Bratislavy na nch Bradlo. Na toto
predstavenie sa zúčastnilo žiactvo slov. školy
a potom dlho spomínala si na videnej
obrazy.

Výlet,
dňa 21. V. 1930.

Na konci škol. roku t. j. dňa 21. decem-
bra, 1930. išlo žiactvo na výlet za Hron, do
Korky v ústí za Hronom. Tam sa zisli žia-
ci zo všetkých okolitých škôl a bol spoločný
detský deň. Stby mládež bola čím lepšia,
prišli aj cigáni hrati a tak mladá generácia,
sa dala do veselého tanca. V prestávkach si
deti chutnaly na dobrych koláčoch a ovocí.
Potom sa zahrali žiaci na veselé hry, kto-
ré vedeli. Keď slnko už zapadlo, školy
veselým spevom sa nacalo domov.

Ten učiteľ Farago, pri Hrone žia-
kov zo slovenskej školy odfotoval.

Každý žiak si kúpil na pamiatku jed-
nu známku.

Podobizni z
výletu v Čechách
za Hronom.

Aby žiactvo sa lepšie poznalo: Výlet
do slov. krajom a podnikla cestu i vlakom, do Hleno-
sla dňa 24. júna, 1930. do kúpeľov Hlen. na dňa,
nyčl. Teplic. Oj tam sa išlo spoločne s 24. VI. 1930.
druhými školami. Žiaci už z vlaku s veľ-
kým záujmom pozorovali náš hornatý
kraj, ktorý tu na rovine neveridia, tak že
mnohí žiaci ho ešte len prvý raz videli.

Z Hliníka do Hlenova sa
išlo autobusom. Žiaci si najper prešli
kúpeľné budovy, park a pamäť adriál pi-
chádza rada do kúpeľov. To dverane sa
žiaci vykúpali v srbadlovom kúpeľi.

Ja okrem sme učiteľia, vyried-
li žiakov i do okolia Hlenova. S veľkou
radostou sa jeniabali po vrchách, leba to-
ľu turistu sa asiál nepoznali. Na istom
mieste práve krasili víjna, čo zaujímala
vlást väčších žiakov. Leba o tom sa prá-
ve učili a tak mali puřezitost toto pre-
redenie aj vidiet.

Školskí žiaci si kúpili na pamiatku hrnceky, krčiasky a svojím súrodencom domošli cubriky.

Všetci žiaci si však púšťali domov nové žužienosti a na splenovský výlet si veľmi radostou spomínali.

Prástevo
školy.

Dňa 26. júna, 1930. navštívil náš školský Jan inšpektor Hruša, aby vykonal svoju pravidelnú inšpekciu v škole.

Dokončenie
škol. roku.

Škol. rok sa dokončil dňa 27. júna, 1930. Žiaci sa zúčastnili bohoslužby v r. k. kostole. Škola bola vyzdobená kvetinami. Po prednesení básničiek a spevor, prehovorila k deťom učiteľka o výsledku roka a dala naučenie, ako sa majú chovať cez prázdniny.

Po rozdaní vypracovaní, súštor a ručímjel prác, bol prevedený špeciálny zápis do škol. roku 1930/31.

Škol. rok 1930/31.

Vyhovorení na št. ľud. škole vo Veli Jaroniach sa začala dňa 2. 9. 1931. so št. žiakmi.

Lekárska pre-
hládka, dňa
4. 8. 1930.

Dňa 7. 8. 1930. navštívil školu Jan šk. lekár P. Kociary, aby prehliadol žiactva. Žiaci mu očnú a infekčnú chorobu resistil. Štefan Martinka, žiak v 7. ročníku bol namalnutý na odborné liečenie, leba má kontraktúru kolena. Šeb dňa 1. 10. bol predroľaný do Bratislavy na ortopedickú kliniku, kde mu chutobno predstava liečba mu nohu za darma.

Školská slávnosť, dňa 28. 8. 30.

Dňa 28. októbra, bola školská slávnosť. Okrem rodičov šk. detí, zúčastnila sa slávnosti i miestna inteligencia. Po prehovorení

učiteľky k riakom, žiaci predniesli štítb vernosti na
dátinu vlajku, básničky, a spievali slov. národné
piesne. Kárnosť sa zakončila zapieváním hymny:
"Kde domov můj" a "Nad Tatrou sa blýska." -

Popis ľudu vo veľ. Jaroniach somal sa Popis ľudu,
v roku 1930, od 2. - do 6. decembra. V obci popisova- v roku 1930.
la učiteľka Karina Poljaková. 1/3 obyvateľstva sa pri-
šlo zila sa Slovákov. Les kúta robu, žiaci 4 dni
vyučovania sa mesačestnily.

Tuž dorovské detské divadelné pred- Divadelné pred-
stavenie bolo zahrané dňa 21. II. 1930. v miestnosti stavenie, dňa
jána Karomyjaba. Zahala sa pohádka v 5. dej. 21. II. 1930.
druhe od Františka Linoweka: "Krištku prestri-
sa." - Divadelko so zájmom pozorovali všetci
prítomní. To divadlo bol zasatyj vianočný strom-
ček, ktorý bol bohato vydobýj ubitkami. Na vy-
dobu vianočného stromku dali miestny slov. vohot-
nia so zbytku mikulášskeho vohotku f. j. 5740 Kč.
Miestna židovská nábožná spoločnosť renovala
50 Kč. - Takže po prednesení vianočných básničiek
a pesničiek, žiaci boli odhorení cupičkami. -
Vstupné bolo ľubovolné. Tisť zisk činil 130 Kč
z ktorého obnosu bolo kúpené podné teplé prád-
la pre chudobných žiakov.

St. narodeniny Jána prezidenta, k kárnosť
saryba, byly odhorené dňa 7. II. 1931. sárny pred vyuč. 7. II. 1931.
venom. To bohoslužba v p. k. kostol, za účasti po-
dičov dieťať, bolo brátko, ak vcelo spomínané
na Jána prezidenta. V jeho čivote prehovori-
lo k. polariiskom Albetta Hudecová, žiacka v
6. ročníku. To prednesení básničiek a zapieva-
ní piesni, sa hostia posielé a žiaci pokračo-
li ďalej vo vyučovaní.

6. 11. 1931
Srný

4. j. 93. Lomnická.

Prvá vyučovací hodina sa venovala spomienke na tragický samulek národného hrdinu ep. J. Štefánika.

Výlet do Želiezovíc
vies 31. j. 93.

Novom kotva, bol usporiadaný výlet do Želiezovíc. - Zisťovo so slov. a maď. školy, vypravene na celodenný pobyt v prírode, s veselou trávou sa schádzalo pred školou, odpísal sa do Želiezovíc autobusom. V Želiezoviciach sa k nám pridružilo i piäťročné r. p. školy a potom o veselom púťovní sa do sa štron ku tak zvanému "špeciálnemu hádzaniu". - Idúc cez polia, úrodnou pevnou dostali sme sa do pekného lesa, ktorého strom je veľký, 10 m hrubý, 300 rokov starý a ešte i teraz zelený dub. Na nám sú vytesané okienka a stienka, medzi je parádny, - teda párom dostal meno "Košiel". Želiezovickí obyvateľia sú nám veľmi a vyprávajú o inom rôzne "Košiel". - V meste si zisťovo prešliadla starobylý r. p. Košiel, kde sa nachádzajú mnohé starozitnosti. - Čas bol veľmi priaznivý, a peť sa na výlete každé cítil dobre. -

Školská škola.

Dňa 6. II. 93. navštívil školu štátny inšpektor Štúr, aby previedol svoju každoročnú kontrolu inšpekciu.

Zakončenie št.
roku 27. II. 93.

Školský rok sa zakončil 27. II. 93. Táme sa štr na "Edicum" at r. p. kostola a štá dial' do školy, kde po vydaní písaných sú. práca a vypracovaní sa piäťročné rozšír domov.

1. sept. 1931.

Šk. rok 1931/32 sa začal 1. sept. 93. so 65 žiakmi. Znovvá po vieter piäťročné do malý miestnosti me s mestom, učiteľka bola učiteľka, zaviesť polodenné vyučovanie.

Škárnosť.

Dňa 28. októbra, 93. bola školská škárnosť k 13. výročiu oslobodenia Čechov a Slovákov z pod jarma rumeckého a maďarského. - Piäťročné štrvalo, prednášala b. m. školy a učiteľka prehovorila o významu dňa. -

Žiactvo žiat. ľud. školy vo Veľ. Ľarovciach, Divadelne pred-
v miestnosti p. eparchyjska pápala niancino jednotak staršie 20. 11. 1931.
torkej "Eposl" a "Kianca púť". Listy pisk sa renoval
na žiactvo pre chudobných žiakov.

Ľe pokuteru žiactvo a obdržani darov niancina, na-
oa Ľeškoslo. Ľerenceho Ľuša v Ľuri. Ľ. eparchie sa chd. dže 22. 11. 1931.
žiactvo posdalo žiactvo, ktoré sa obdržani reu bolo rel-
mi porđacino.

Dňa 6. 11. 1932 navštívil školu pán obrod. 6. 11. 1932. Ľeškos-
ný lekár D'epošary, aby prehliadol žiakom oči. Žiakom šta prehliadačo.
infekčnú chorobu rezistil. -

Žiaci navštív-
juci školu v
šk. p. 1930/31.

5. 11. 1932
Smry

Jak ako každoročne i toho Ľeškoslo-
roku k S. D. navdzerinám p. presidenta eparchy-
ka, boli na školskú d'arnost pozvani hostia. Ľe
to po panny bokošlusk sa dietky i s hostmi
šromasdily v škole, kde sa puviedla veľmi
dojímavá d'arnost. Na podiuome sa pápva-
la div. p'erna "Tomáca d'arnost". Ľeškoslo
dietky reatizaciami a p'ermi posdraly p. pa-
pidenta. Ľe d'arnosti sa hostia posdli a dietky
sa sice štrily šalvického puvčorania.

Ľeškoslo
7. 11. 1932.

Návšteva školy
5. IV. 1932.

Dňa 5. IV. 1932. navštívil školu pán inšpektor Škur, aby preskúmal inžierov v škole. Pri porade pripomenul, že pre veľký počet učiteľov v malej miestnosti, sa stalo potrebné a tak potom vci. miestnosť ešte na 3 veľké vyhorie. Tým bude ochránené poletoenie vyučovaním.

Školská rada.

V den 13. vyročia tragického smrti ep. J. Štefánka bol kvôli a čiernou stuhou ozdobený jeho obraz. Totom prvá vyvíjovacia hodina sa venovala spomienke na malého školanca, ač sa p. nako stal generál. - Škol. radou bolo pripomenuté, aby na veľkolepé odhalenie pomníka A. R. Štefánka v Leviciach, i s podiemi spolu sa im väčším počtom zúčastnili.

Deň matiek 9. V. 32.

V Deň matiek bola piatkou pripomenutá láska k svojim drobným rodičom, ktorú nadvicšením básri, mamičká a prarodným domom vyfľa v ruke i na vonoš preukázali.

Okr. Šor. Šor v Želiezoviciach.

Táto obecná náčelník Patek v Želiezoviciach, vyzval okolitých šor. a madi. wätkor, aby sa dňa 11. V. 1932 ako delegáti svojiel obcí, zúčastnili schôdke, na ktorej bol položený: "Okresný Šortový Šor." Táto náčelník Patek a pán inšpektor Škur, predniesli delegátom úlohu okr. šor. šor. To ustanovenie plénu a poradateľ šor. šor. za schôdka porisla tým, že v najkratšej dobe k podrobnejšie porade sa opät získa vybor.

Zaobľúbenie šk. roku.

Pred zaobľúčením šk. roku 1931/32 bol dňa 26. júna, usporiadaný "Detský den". Účast slovenskej a maďarskej školy sa zisla v školskej pri škole. Š. piatkou mal preslov miestny pán fardr Štona Štrauer. Potom študoval sa pred

náležaj slovenské a maďarské básničky, medzi slo.
 re sa vsúvalaj rôzne piesne, spievane so pieskami. Div.
 čata slo. školy, pátanily slo. národné tance. Potom
 byly rôzne hry spojené so národnými. Eke programme
 se piactro stánalo a večer s rodičmi rozišlo do
 mor. - Dňa 28. sa školský rok po odobrení bo.
 hosľušby a poradiení spracovna dokončil. Škactro bo.
 lo prepustené k 2 mesačnému oddychu. -

17. XII. 1932
 J. H. H.

Škol. rok 1932/33 sa začal dňa
 1. IX. 1932 so 62 piatkami. Škace mali školskú Škol. rok 1932/33
 miestnosť i toho roku bola prevedené stvo.
 rade vyučovani. Na škole vyučovala i na.
 dšej učitelka Maria Poljaková, teda už piaty
 rok.

Dňa, 1. IX. 1932.

Maria Poljaková,
 učiteľka.

18. I. 1933.

Pravoukrenú učiteľku Mariu Poljakovú, ktorá sa zaslú.
 la slovenské škole vo veľ. Latorciach. -

28. apr. 1932.

Na den, 'Polodny' dňa 28. apr., sa
 piaci sústredili vopoklady v r. k. kostole. Po
 vopoklady šli do svojich tried, kde boli odba-
 re' slávnosti. - Tak v nasej triede, ktorá
 bola pečne piatimi vysadená, už čakali (vo-
 dicia) nás radčia a iní hostia. Po sa-
 spievaní piesni 'Hoy sem draha' prehovorila
 k hostiam učiteľka. Potom veľmi pekné
 prednesla romokru, Janke a V. Kozlak 'siacke
 v 5. pr. Stručka Kozemka'. Dalej ostatní sa
 si veľmi pekné a pevné prednášali om-
 je slávnostné básničky. Slávnosť bola spe-
 trená spievaním niektorých slov. nax. pies-
 ni. Potom, slávnosť spokojením a ná-
 rodným citom prebudení spúšťali. -

Starček, 28. IV. 1932

K výročiu 35 roku narkovania v
 škole učiteľky, nášho pána inšpektora Šliu-
 sidsa sa učiteľka v mestianskej škole v Le-
 viciach, kde bola prevedená slávnosť. K pá-
 nu inšpektora prehovorili mnohí učelia, -
 prvá kategória s jeho prvým písobistom, Do-
 kumom a radčiom Tukanom. Keď boli tiež
 deti, ktoré priniesli pozdravy od svojich
 rodičov, niektorých jeho žiakov.

Na pamiatku od svojich učí-
 telov, bol Pán inšpektor obdarený pekným
 malovaným obracom, ktorý snáročný je fer-
 v opole Bredala (rad. Štefanek).

Pre slávnosť bol banket v
 mestskom hoteli u Terka, kde ešte dálej
 boli prednesené mnohé k Pánu inšpektora.

Zprávenis a
krusem 1. tr.

Dňom 1. V. 1932. referat miron
 zprati, slone prijednotný štát. lud.
 šk. vo V. Laroniad. I. dočasné triede, ktorá ale v
 národnú učiteľku, ktorí na škole bola dňa 5. nov. 1932
 opat' privena. -

Fotografovanie
9. 11. 1932.

V tejto budove sa začala vyučovať od 15. nov. 1928 a v októbri 1932 bola od nej D. Schwarzovej štátnou odkúpená.

Spoločnosť vianočných dievčien 21. 12. 1932 vianočnými darčinkami pripravila školu pohľadku v 3 okresoch most. Hlavný večer malaj prednáškový. Hlavnú úlohu v tomto večere zohrala i vďaka svojmu jasmínu. Táto smutná vianočná scéna, bola p. úctou, ktorá najmäre pokrývala. 2 čítateľské listy bolo pokúpené štátnu pre chudobných žiakov.

Na výzvu pána okresného miestny osv. slov. náčelníka v Lebezdovciach, dňa 4. ján. 1933 bol vo veľ. Lironiaci priadanej slovenský miestny osvetový zbor. Predsedom bol prvým miestny žán partner majster Rudolf Škíchalka, jednatelkou miest. ústrednou dor. hnd. sp. Ľudmila Poljaková a pokladníčkou pani Ľudmila Púšciná, ktorá vzhľadom čet. štrás majstra. - Prítomní členovia výboru si predsavzali jeho pracovať na poli nariadenia dedičnom, v ľuďmajsternom mestskej kraj. Golava 7. mara

22. 12. narodeninám pána a roku 1933. prezidenta Tomáša G. Masaryka, bola 5. 1. 1933. prednesená slávnosť v hostinci u pána Jotá. - Prerazovaní hymien, slovenský prehovorel k občanom

a výpname dňa, Maria Poljaková a maďarský
 g. Kóthálová, miestna spr. sú. kat. ľud. školy.
 Potom slovenskí siasci sakrali jednoväčšostku
 "Hoda slovenských detí" drabému tatičkovi. Le-
 tým nasledovali maďarské prednazy, nakoniec
 slov. deti sakraly si slov. hry a hrané, čím
 sa slávnosť skončila. Účasť obce bola
 veľmi bojná.

Starba mostu
 so Sv. Jure.

Dňa 30. apr. t. r. podnikli miestne
 školy výlet do susednej oke Sv. Sv. Jure, cieľom
 prehliadnutia starby mostu. Základní starby
 mostu sú boly, ktoré, pracovali sa na vyl-
 kani doiasnych drevených pilierov do peme.
 Vykaly sa so 600 kg karkým železným ta-
 ranom. Starba mostu je obirnejšie poda-
 né v člárku: "Svojí most so Sv. Jure" na str.
 21. - Tu tepru uviesiteľosť nás pri moste odpo-
 grafoval miestny Pan pítel Faragt, ktorú nás-
 šie vian. - Potom sme si posleli na Veselý
 kóstrel a park. V krásnom parku sa deti
 dobre ctily. Škaly prebšíťosť vianť mnohé cu-
 deckenské hry a pastliny. Uvianemí, ale vesely
 sme na poludnie vrátili späť do školy. -

Menšinová otázka.

Slovákov na Slovensku bola hojne spomínaných počas prevádzania sbierkovej akcie Slovenskej Ligy na Slovensku. Jedine tento spolok snaží sa držať túto palčivú otázku na dennom poriadku, do veci zasahovať a zároveň ju podporovať. Ale českoslov. verejnosť bude nútená touto otázkou sa intenzívnejšie zaoberať pre ochranu Slovákov.

Kto sú to tie slovenské menšiny Slovákov? Sú to Slováci žijúci v inorečovom prostredí, menovite sú to takzvaní kolonisti na rozparcelovaných statkoch, ktorí si založili kolónie — osady dobrovoľne, spoločným zakúpením a rozparcelovaním veľkostatku (z voľnej ruky), alebo úradným pokračovaním (pozemkovou reformou) založené osady (Na Pohroní: Setich, Pežerňa pústa, Damaša Pústa, Oroska, Biňa, Lontov, Pastovce, Kamenný Chotár, Nový Tekov, Sándorhalma, Dobogó, dvor, Bimbula dvor, atď. a sú to konečne Slováci, ktorí hnaní za chlebom, ako bývalí robotníci — břeši niektorého panstva trvale sa usadili v tej obci, kde pracovali a tam si založili rodiny. (Na pr. Varšany, Malý Kiar, Bory, Maďarovce, Málás, Želiezovce, dvor Kerekudvar, Nírovce, Tekovské Šarluhy, Ondrejovce, Kálna, Lok, Málás, atď.)

Môže sa bezpečne tvrdiť, že týmto posledným spôsobom povstala, rešp. zľudnately takmer všetky dnes maďarské obce až po Dunaj. Tie mená, tie slovenské mená obyvateľov maďarských obcí až do 75% mien sú neklamné dôvody o tom (na pr. Levice, Želiezovce, Tek. Šarluhy). Žiaľ, že týchto už nevzkriesime, alebo veľmi ťažko pre slovenský národ. Ba sú to povedomejší Maďar, než pravi Maďari.

Ide dnes však o to, zachrániť to, čo sa zachrániť dá. Ide teda predne o zachraňovanie Slovákov už trvale osadených v maďarských obciach a v druhom rade o mravnú a národnú podporu novozaložených slovenských kolónií, o udržanie spojky medzi nimi a so slovenským masívom.

Nechceme predpokladať, žeby sa oni ztratili pre Českoslov. republiku v prostredí maďarskom v lojalite voči štátu. Veď o lojalite maďarských spoluobčanov nechceme pochybovať. Musí nám ale záležať, aby sa nám neztratili rečove, aby nemnohí Slováci počet inorečových a často neplodných občanov štátu na úkor svojej. Slaviani sú prisloveční v asimilovaní. A Slováci

menovite veľmi snadno odpadajú od koreňa. Majú vyvinutú schopnosť osvojovania iných jazykov a nie sú výbojní.

Je to teda v prvom rade otázka školská týchto menšín, ale je to tiež otázka slovenských bohoslužieb pre nich.

Ačpráve zákon číslo 38/1868 nakladal a ukladá udrzovateľom škôl, že výučba sa musí diať v jazyku materinskom, vieme, že do prevratu ani na jednej škole sa tak nedialo. A keď sa dialo v nepatrnom merítku, tak sa dialo čisto z usilovnosti a na zodpovednosť učiteľa. Ale ani po prevrate sa nenašiel ani jeden inorečový udrzovateľ školy, ktorý by bol tomu vyhovel pre slovenskú menšinu v obci. Až keď Slovenská Liga na Slovensku povstala, počalo sa vecou hýbať a diať náprava poskrovne.

V Čechách a na Morave bol do prevratu a je platný aj teraz takzvaný menšinový zákon č. 127/1907, ktorý počítal každý Slovák na svojej duši.

Len demokratická republika Československá uznáva v plnom slova mysle právo materinského jazyka vo škole a vo verejnosti. Ale toto si musí uplatňovať, lepsié rečeno vydobývať jeden každý občan sám pod ochranou zákona. Ale ako si toho uplatní tá slovenská menšina, chudobní robotníci, břeši v inorečových obciach, kde pre túto požiadavku nielo naprosto smyslu pre nich? Snáď z hmotných dôvodov občanov? Aj preto. Ale ešte viac z najprostého neporozumenia duševnej potreby pre týchto Slovákov a z mentality občanov, ktoré priašti ešte z doby národnej maďarskej megalomanie prevratovej. Sú to tak úbohí ľudia tí naši Slováci v inorečových obciach, mizeráci v pravom slova mysle. Hmotne slabí a duševne bez svojskej opateri. A nútení sú priplychovať sa ku cudziemu tanieru kultúry a to za cenu svojho slovenského povedomia. Povstáva národ bastardov, inej štruktúry povahy a iného jazyka. Národ bastardový aj vo svojom vrodnom mravnom názore upadá a neposlúži inému nároku, do ktorého sa rečove vliel. Na koniec ostane mu meno slovenské a slovenskú reč ztratil a maďarskú povahu si nikdy nenadobudnul.

Táto odnárodňovacia procedúra bola by zdanlive samozrejímá na rečovom rozhraní. Tu by sa rečová hranica asi vlnila; tu v prospech Slovákov, tu na náš úkor. Ale k tomu v okrese levice

kom a susedných okresoch nie je tak. Ani jednu obec sme nezískali po stáročí, ale tratili sme na celej čiare! Prvé nárazy boli na pr. na Santov, Domadice, Čankov, Varšany, Čaku, Plavé Vozokany, Píal, Ďúrad, atď. Nehovorím o Leviciach. Všade Slováci podliehali, prv v celkovom duševnom ponímaní slovenskej národnej patričnosti a konečne šlo to aj rečove. Je nepochopiteľné, že podliehali tomuto vlivu aj obyvatelia majetných obcí slovenských. Pomáhaly k tomu zmaďarizované školy. Čo nestačilo, to končil úradný teror. Čo sa neztratilo docela, čoho sa zachovala konzervatívnosť slovenských žien v národnom podvedomí. Zrejme, že ku zachovaniu prispeli aj ojedinelí povedomí Slováci po obciach, ale k tomu je tak málo príkladov, že sa tým nedá dôvodiť.

(Dokončenie nasleduje.)

SAMO HRŮZ.

Menšinová otázka.

(Dokračovanie.)

Dnes nie je mysliteľné, aby sa čsl. verejnosť dívala na tento osudný proces hynutia Slovákov so založenými rukama. Nie je mysliteľné a bolo by hriechom nehodných slobodných Slovákov, aby nepomáhali.

Kto a ako? sú otázky dôležité.

Kto? Ovšem v prvom rade štát. Je to preca len najvyšším záujmom štátu, aby boli Slováci zachovaní vo svojom jazyku, aby boli pre celkovú štát. myšlienku zvlášte vychovaní. Ani cirkve ani iní udržiavatelja neprejavili dostatočnej agitatívnej ochoty; a iniciatívy zvlášt nie. Kolonisti, občania nie sú toho času k tomu sobestační a kým by sa takými stali, ztratíme ešte viac. Spolky môžu moc vykonať, ale tiež nie sú schopné hmotne zdolať náklad. Môžu jednotlivci, môže tlač veľa urobiť

aspoň budením a burcovaním svedomím jednotlivcov, osvecovaním, prednáškami a iným kultúrnym zásahom v kruhu interesovaných.

Trvalou pomocou v prvom rade je svojská slovenská škola so slovenským učiteľom a hneď v zápätí zriadenie slovenských bohoslužieb na týchto národne ohrozených miestach.

Takto to znamenite vypozerovala Slovenská Liga a bola prvá, ktorá pozakladala školy pre slovenské menšiny obehami nad svoje sily a pritom húževnatou usilovanosťou. Tak zdarné sú jej diela na Pežerni, Lontove, Oroske, Želiezovciach, Málaši, Malom Kiare, Bini Pastovciach, Ondrejovciach, Veľkých Šarovciach, Tekovských Šarlúhách, Novom Tekove. Náklad Ligy možno odhadnúť okružie na poldruha miliona Kč. Iné založil štát. Tak v Nirovciach,

aková,
mořt.šk..
c.

NIE

čya šahský kraj.

Cena 80 hal.

Kerekudvare, Varšanoch, Loku, Kálno, Leviciach, Damaša Puste, Sándorhalmé, Bimbule, Dobogove. Iné sú ešte v prúde zakladania. Na všetkých pracujú učitelia nevšednou horlivosťou spoločne so slovenskou menšinou. Kolonie a obce, kde sú už slovenské školy, sa nám duševne a kultúrne vzťahujú.

Keby sme to mohli povedať a sa pochváliť čím prv o všetkých slovenských menšinách!

Ale ostáva ešte otázkou nerozriešenou zavádzanie slovenských bohoslužieb menšinám. Žiaľ, cirkevné úrady samé od seba (rim. kat.) nebadajú potrebu toho a Slováci sú nútení chodiť na maďarské služby božie. Toto je boľavá stránka veci. Národ sa len vo svojom jazyku vie najlepšie blížii k Bohu. Nikdy toho nevyjadri v cudzej reči, nevyjadri ani v druhom — trefom odrodilom pokolení! Slovenská Liga sa žiada, aby do svojej činnosti pribrala túto starosť. Len potom bude doplnená práca školy.

Toto sú naše slovenské menšiny, toto sú jej potreby. Hodne sa vykonalo v tomto smere. Ale ani čiastka nie toho, čoho sa mohlo a malo.

Milý slovenský čitateľu, biješ sa v prsia a ďakuješ, že si Slovákom, takým a takým, si v rôznych spolkoch, v rôznych politických stranách. Pomyslel si si, že vedieme vojnu lichú, nekrvavú, ale vojnu o duše slovenské? Pomyslel si si, že máš byť tiež vojakom v tejto vojne?

Nebude nás viac, keď sa budeme len biť v prsia, nebudeme tým ani mocnejšími.

Podte a pomáhajte!

Nový most vo Svätom Jure.

Obec Svätý Júr v okrese Želiezovskom podujala stavbu nového mostu cez Hron záslužné verejné dielo, ktoré slúži ku cti nielen obci a jej verejným činiteľom, ale i celému okresu.

Potreba stavby mostu vyplynula z miestnych pomerov. Obec Sv. Júr, ktorá leží na ľavom brehu Hrona, vlastní na pravom brehu 700 jutár ornej pôdy. Dosavadne spojenie oboch brehov Hrona bolo prevádzané kompami.

Je zrejmé, že tento spôsob spojenia nevyhovoval potrebe. Za jarných a podzimných povodní rozvodnený Hron je nesplavný pre kompu a tým trpelo včasné obrábanie pôdy, nešťadiac k tomu, že obec, ktorá inklinuje k Želiezovciam a k Veľkým Šarluhám, bola počas povodne bez spojenia.

Z týchto príčin rozhodla sa obec pre stavbu mostu, ktorý bude mať význam i pre verejnosť.

Nový most je situovaný v blízkosti terajšej kompy pri obci Horné

Slávnosť 4. mája
v r. 1933.

U 14. výročiu hagičky smel. Filova
Jasť. lara Štefančeka, miestny evanj. sbor
usporiadal slávnosť. Slávnosť sa prebiehala
vo veľkej miestnosti u p. Toba. V šieste a
diele Štefančekom prednášala Pani Lída
Píšová, ktorá vzhľadom iet. nábož. maj. Detým
nasledovateľj spozj a rozbitie bisoni, pred-
nesne piakmi naše školy. Lída sekve
prednášala jarmilka Píšová básen: "Na
Bzadle" a haviarke Korenská: "Štefančeka
matka". Slávnosť sa začala hymnami a
končila piesňou "Hľa sa práve horí". Slá-
vnosť bola hojne navštevovaná. —

Pamätajte na menšinové školy!

Pri prezraní výsledku zbierky „Týž-
dňa slov. menšinových škôl“, ktorú
poriadala Slovenská Liga, s uspokojením
sa môže pozerat celý náš okres
železovský na vykonanú prácu, pochopenie,
keď vlasť volá po obetiach. Veľmi pekným
dôkazom je číslca 15.655-80 Kč., čoho mnohý
okres ani z trateka nemohol dosiahnuť a tým
menej sa ním pochľúbí. Mnohé okresy
dosiahly s ťažkou treťou, ba niekde
sotva štvrtinu.

S radosťou konštatujeme, že naši
roduverní plne pochopili, o čo sa jedná,
lebo sami prežívajú a v mnohých
prípadoch sú odkázaní iba na tieto
menšinové školy, kam s pochopením a
láskou k svojej miléj vlasti posielajú
svoje štepy k ďalšiemu ošetrovaniu,
zalievaniu a k vypestovaniu.

Bohužiaľ, že musíme spomenúť i
mnohých líknavcov, ktorí ešte ani v
15. roku našej slobodnej republiky
nepochopili svoje miesta a ešte ani

teraz neučinili zádosť svojej národnej
povinnosti. Dúfame, že pri najbližšom
zápise budú si plne vedomí a učinia
rozhodný krok a tým preukážu nie
len sebe, ale i učiteľstvu na týchto
školách, že súhlasia s ním, že ich
chápu a budú vždy s láskou bez zis-
kuchtivosti podporovať. Ak uvidia, že
mnohí snád sa ešte nerozhdoli, nech
im prehovorí do duší, zobudia ich
niekoľkými vľúdnyimi slovami k spo-
ločnej práci, lebo len v jednote je sila
a tak nebude prekážok, aby naše
menšinové školy nedosiahly svojho
vytknutého cieľa.

Ešte jedna prosba by bola snád
všetkých kolegyň a kolegov, keďže si
dovolim v ich mene hovoriť, aby i celá
verejnosť si všimali života na týchto
odfahlých školách, tieto pokiaľ je v
ieh možnosti podporila, keď nie hmotne,
čo ovšem je najvážnejšou otázkou
všetkých našich škôl, aspoň vľúdnyim
slovom a tak dodala chuti všetkým
nám k ďalšej práci, ktorá nie je závi-
denia hodná. Menšinám mnoho zdaru
v ďalšej krušnej práci!

D. ch.

— Výsledok sberky „Týždeň slov. menš. škôl“ poriadanej Slov. Ligou v okrese Želiezovce: V. Patzko, okr. nác. 200, P. Ejkuhra, hl. ved. kom. 200, dr. Plesz, hl. zdr. kom. 200, Okr. úrad, úradníctvo 290, Okr. súd 150, Dôchod. úrad 420, Poštový úrad 30, Čet. stanica 280, Kerekudvard 154, a jednotlivci 1591.40, spolu 3515.40 Kč. Želiezovce, okres: Čata 951.50, Oroska 522, Pástovce 1118, Bielovce 274, Zalaba 197, Sakaľoš 65 Lontov 100, Seľich 627.50, Le. kýr 375, Damaša 312, Vozokany n. H. 120, Šalov 515 M. Luďince 165, Tek. Šarluhy 226, Tek. Šarlužky 1104, Hulvinky 120, Vel. Šárovice 587, Mal. Šárovice 77, Sudovce 530, Oros za Hr. 146, Dol. Várad 100, Hor. Várad 365, Bajka 135, Ondrejovce 245, Túra 110, Hont. D'armoty 147, Hor. Fedvernek 214, Dol. Fedvernek 20, Trgyňa 20 Malý Pesek 155, Veľký Pesek 112.50, Málaš 1090, Nirovce 178, Ágov 132.90, Sv. Jur nad Hr. 742, Mikula 243. spolu 12.140.40 Kč.; celkom tedy 15.655.80 Kč. Srdečná vďaka všetkým dobrodincom, zvlášť p. notárom, ktorí sami sa pričínili o priaznivý priebeh tejto akcie. Zachovajte i na ďalej nám svoju priazeň.

*Sberka pre slov. menš. školy
 dňa 4. nov. 1933 v obci
 Vel. Šárovice konala učiteľka Janka
 Šolyárová.*

*93. F. 934
 Smg*

IVIE

minulosti násilím odorané a zvyhnutefne nútynych hraníc, slobodný život vo vlastnom Ačkoľvek od niera a pokojného nazývania národov je kalené tými, ita národov vyvolených k utláčaniu druhých, ktorá nevie l bezmezná, jedovatá zášť otravuje mieru- milovné usilo- revízie mierových smlúv. — Čo je ich cie- lom? Návrat, ríslužníci vyvolených národov ovládali náš usilovný, pra- odpoveď musí byť:

rozhod

Nechceme pr- O karabáčom šľachty. — Mierové smluvy zaručujú nám eho a kultúrny život

... Príčinu toho objaví nám Slovákov. Príčina sa popultáčne prítinom ské obce živia sa popultáčne prítinom z čoho je zrejme že väčšinou maďar- vakov ako v staršej (prípady zomrethá) ráci (prípady narodenia) je viac Slo- národnosti maďarskej v mladšej gene- oblasti o 20% sí menej zastupe- medzi narodenými, ako medzi zo- tým. Oväsem z tohoto ncpatného výkonného ístliu nemožno činiť pre Levice a post. And- rovania je priľis krátka, ďalej, zväšť evičoch, matrkované prípadv čen- vore- entšedevčos, narobované prípadv čen-

Mohutná

stvo hnojiva na viac dávok, ktoré dávame časť z jara a po každej kosbe. Ak chceme mať lúku trojkosnú, je táto podmienka nutnosťou. Množstvo kŕmy, ktorej pri tomto dávkovom hnojení docielime je o mnoho väčšie, než pri úhrnom hnojení z jara. Proti tejto zásade prehrešujú sa najviac tam, kde sa lúky močovkujú na podzim, lebo v zime.

K dávkovému hnojeniu na lú-

nok p
tretiú
nú pa
mu. N.
hnojer
väčší
v krát
statok
pasivu
ran a
stejšíc
po ka
ho di

Výročie 7. pešieho „Tatranského“.

(Zkrátený preslov npor. Z. Korandu k oslave dňa 2. V. 1933 v Leviciach).

Spomíname dnes 16. výročia založenia nášeho 7. p. pl. Tatranského. Náš 7. pluk Tatranský, trebárs existuje len 16 rokov, má svoju slávnú tradíciu. Víťazné a hrdinské boje pluku sú zapísané zlatým písmom v histórii nášho mladého štátu, aby pripomínaly na večné časy, ako vedeli naši kamarádi hrdinne umierať pre vlasť a našu lepšiu budúcnosť.

Koliebka 7. pluku Tatranského stála na Ukrajine v malom mestečku Berezanu. V máji 1917 prichádzali dobrovoľníci Česi a Slováci z ruských krajov, aby v chvíli, keď ruská armáda skladala zbrane utvorili novú, zdravú armádu Československú. Prichádzali títo dobrovoľníci v pravý čas, aby zasiahli do boja pre naše dobro, pre samostatnosť československú. Hlúčky dobrovoľníkov rástly a už v októbri 1917 stálo tu 3-500 vyzbrojených mužov. V Rusku sa zanedlho pomery zhoršili. Bola všeobecná anarchia. Po podpísaní Brestlitovského mieru nemecká armáda sa valila do oblastí ruských, bolševizmus nabýval pody a

začala
bolo p
cúzske
Franci
boden
stiel 7.
lo sa
postav
a nas
v deji
to bo
Zvlášť
veden
odrazi
nila s
ho a
ďalšej
velitel
ďalšej
káždy
odzbi
komit
pone
máda
ktorí
došic
sibir:

zastalo niekoľko význam-
dkov. Sam vodca a učiteľ ná-
pudnej slovenskej mládeže
čtárych, L'udovi Štir, na-
vojom pútovaní po Lužici
postupché halskej univer-
sadnute nedavno založe-
a nadsenými slovy po-
madých gymnaziov ku
enekej práci medzi srb-
Jeho pričinením nastala
úta korešpondencia medzi
a Jánom Kollarom, Joz.
Benjaminom P. Cerve-
lavom Skutlicým a inými,
tez spolková knižnica
ými a inšitovanskými
oví Štir opisal svoju
e v cestopise "Cesta do
enom este r. 1839 v
ho muzea a preloženom
Safarikom do južnej
ite Štúrovom v Budi-
ikavom vlive na pre-
nošiu mládež srbsku
vri a uznanými slova-
vateľ národných snáh
A. I. Parczewski z
knihy o patriarchovi
pdenia, Jánovi Arnoš-

Výlet do
T. Lharnice. s ostatnými miestnymi školami do Tianskej-
Lharnice. Šlo sa autobusom krásnou hradskou
Levice, Hátore, Pukarec, Targy, Jar. Lharnica.
V Tianskej-Lharnici sme si prehládali všetkých
významné miesta, ktoré sú podrobne opísané v
priloženom výstrišku z novin. T. Lharnica svo-
jou krásnou a zaujímavou polohou sa každé-
mu veľmi líbila. -

Stiavnica.

zei a historických pa-
orských jazier, mesto
s horským vzduchom,
ich.

vzácnosti má susedná
cudzích ľudí prichádza
tohoto starobylého a
sy bohatého banského
jeho krásami, a preca,
sbec nenaštivilo ešte
a, alebo pozná jeho
ine. Odborníci z oboru
vnici starobylých pa-
ú nadšení tým, čo sa
ne zachovalo z boha-
kultúry stredovekej a
čí. Ale aj obdivovate-
lášajú si z B. Štiavnice
dojmy, veď za týždeň
značkových cestách
ové túry, vystupovať
900—1011 metrových.
b—ďalekej, panorámy
vrchov a kopcov.

Panenský hrad.

A možn
a srážn
ktorú r
jedál. Š
sviežos
mohutn
horské
odrážaj
prchajú
nadých
sa vo
dňov!

A ná
užitie
snaďá,
autobus
cez Hre
šiestim
a tak s
tou do
Aj dl
tovať sa
posteli)

á brána.

nocľah 6 Kč, ďalej v žiackej nocľahárni v
gymnáziu (16 posteli), kde platí sa za osobu
2 Kč a konečne v nocľahárni hotelu Winter-
stein (40 matraci), kde platí sa za nocľah
2 Kč 30 hal. Hromadné ubytovanie v hotelo-
vých izbách poskytuje sa za poplatok 5 Kč
od osoby.

Za hotelové izby (Metropol, Bristol, Štrkula,
Winterstein) platí sa 10—14 Kč. Byty u sú-
kromníkov možno dostať za 70—150 Kč me-
sačne. Stravovať sa možno v reštauráciach
a tiež aj u súkromníkov. Obed možno dostať
od 5—6 Kč nahor.

Na dotazy odpovie, byty, stravu a sprie-
vodcu obstará na požiadanie mestský úrad.

Príďte teda do Banskej Štiavnice na túru,
príďte do Banskej Štiavnice letovať, kde os-
viežite sa, zotavíte sa a zkaďiaľ si odnesete
sebou nezapomenuteľné dojmy a milé spo-
mienky.

F. KORBAY.

20.
Školská beseda. Podzemní vesela před započítáním škol. roku 25. jana, byla na dvoře školství k beseda. Jara Vapová, řička a s ro. sa rozličila v nose vstřípých spoludívkov s písní-
tápkou a ostatními říčkami. Beseda sa zača-
la písními „Mitra, milá Mitra“ Spicetov sa
přednášaly básně a spicetaly píesne. Divia-
ta v národných krojích tanily, stor. nář.
tance. Chlapci a divičata parodili v nose
kratic a v hres, mícem. Hlavnost s píesni
„Koj sem drak“ sa škorila.

Konice šk. r.
1933/34. Škol. rok sa zakončil 21. jana,
a šice s 55 říčkami. Konec sa škoril zápis
do budovce škol. roku a zapisalo sa 74 říč-
kov. Pretr správa školy bola ruková šic-
dat v drojživěšfu.

Začiatok šk. r.
1933/34. Škol. rok sa začal 1. sept. 1934 s
pobor. mostov v postole. Škoriac šice nebola vy-
slaná družba učiteľská šita, vyšcoralo sa i na
ďalej polovene.

Š. priadenie. Škoriat mir. škol. a nář. vsety v
š. dvo. triedy. Pretr škorac po preskupovaní prespabladov pre vo-
šicenie vyšice unaxere; školy povolito, aby pri š.
bud. školy vo veľ. škorovšč, bola priadená sa-
šymná š. postupná třieda na šk. rok 1933/34.
a šice vyšcorom so dnou 4. aug. 1933, čis. 72387/š. 293

Ustanovenie. Na šapblade škorca vyšcorom, škoriat
š. šic. šily, šicno v škorac škorac vyšcorom so dnou
12. š. 1933, čis. 753967/-933, na š. dvo. třiedu škor-
šily jana Vaniu, vyš. učitelu. - Potom sa škor-
nale třiedac vyšcoranie až do škorovnia
škorovnia do š. třiedy. Š. doadaní nábytkov, miest-
nym škorcom Komarov a Ambúrom, bola šic-
ně celodenné vyšcoranie vo 3 třiedach a šice
odo dnou 15. jana 1934. -

Dňa 28. okt. k 15. výročiu tvorania republiky československej bola školská verejná slávnosť v kostolní u pána Totha. Hlavnosťou reči republiky id. prehovoril učiteľ Ján Vančo. Dieťať sa zahraly na pešne dekorovanom javisku jednoaktočku. Hlavné: Väčší žiaci veľmi pekne paspivali: drojhlasne, Slovénina moja. Potom prednášali básne a dievčali piesne. Slávnosť bola veľmi hojne tak Slovákmi, ako Maďarmi navštívená.

Miestny vretový stov dňa 6. dec. 1933 činnosť miest. usporiadal s programom kabaretný, mikulášsky reho sv. dov. večierok. Slovenski ochotníci zahrali jednoaktočku. Ďalej boli solore výstupy, spevni a hudba. Tiež boli podareri výstupy, mikuláša, arjela a čerta. Mikuláš žiare odaril pritom žijeli, ktorí sa potom ďalej dobre bavali pri dobrej hudbe belierovského jazz-bandu.

Učiteľský stov odaroval škol. činnosť miest. dieťať bohale vypracovaný viacročným stromkom slávnosť dňa, usporiadal sa pritom reči rodičov, račoční, slavn. dec. 1934. nost. Pekne navrhovaný viacročnými piesňami a básňami v malej, ale k tej príležitosti vypracovej miestnosti, mala domáci rad. Slávnosť dokončil kolega Vančo s preslovom, Čiano. ci chudobných. Všetomre si prajie šťastlivé dieťať, slávnosť sa rozšla.

Slávnosť

L. 84. nar. Dera presidenta T. 7. marca, 1934. g. Kazaryka, sa spolučierkovania miestneho vretov reho stov, bola verejná slávnosť u pána Totha. Hlavnosťou reči predniesol p. podstar Schneider. Školské dieťať veľmi pvarile zahraly 4 aktočku. Tomáš bude prezidentom, a jednoaktočku, La. komse. Tiež väčší žiaci pekne drojhlasne spivrali: Želiev buď oči, Sadaj sluko sadaj a, Slovénina moja. Dieťať, ktor sa prava hovi sa slávnosť skončila. -

Divadelné predstavenia sa obzretno tak páčili, že sa museli zahrať druhý raz v nasledujúcej večeri. Z čistého počtu sa saku pilo ja-ko pre slovenských ochotníkov.

Smútna slávnosť 4. mája. Dňa 15. vyročiu tragickej smrti A. R. Štefaníka bola smútna slávnosť so veľkou miestnosťou u pána Tótha. Slávnosťou viedol národnou hudobníka mala spr. uč. Ľarisa Poljaková. Žijaci zahrali scénu o 1. januári: "Prečo si otecko ráj utieral." Tiež pekne dovoľbavne spievali, "Hrad varšavské hodiny", "Kaj moja", "Kaj, čo Bože"... Di Luadmila Pisečina, chat p. vrechého strážmaja predniesla veľmi prečítene básen: "Za Štefaníkom" od Ľary Drienovej. Skala písca sa lagda - sicheľková a Štefan Šiš, obliečen v martinškom kroji, prednášali básničky "Skala Štefaníka" a "Kaj Štefaník". To prednesení jnych publikitastných básni, paspivariim hymien sa slávnosť skončila. -

Výlet do Nitry. Dňa 26. júna, 1934 žiaci našej a v. k. ľud. školy, spolu so svojimi učiteľmi a niektorými rodičmi viedli, šli na výlet do Nitry. Na výlet sa šlo autobusom. Idúc cez Vábeľ, sme si tam prešliadli peknej v. k. kostól a celé mestčko. Prídúc do Nitry sme vstúpili na kalváriu, kde sme si oddýchli a okiaľ sme mali peknej výhľad na celé mesto. Boli sme aj na letišti. Potom v p. k. gymnásiume sme si prešliadli museum, ktorý je dost bohatý na rôzne starozitnosti. Okiaľ sme šli na plávajúci, kde v parku pod kónajmi stromami sme sa nachádzali. - Potom sme vstúpili na starý hrad, kde sme si prešliadli Pribinov kostól, tiež viedli v. k. biskupstva. Na hrade sa nám tiež veľmi páčil piaristický kostól, ktorý je veľmi bohaté vyzdobený krásnymi malbami

a inými cenjmi peoni. Za stareho hrada bol tiež
pekný výhľad na celé mesto. Potom sme si posreli
všetky ulice a v nich nachádzajúce ojenamrejšie
budovy. Nitra nás prebrapila svojou veľkosťou,
usporiadanosťou, a skutočne je to mesto čistej ríše
slavenského. Veľkým sa nám Nitra ľúbila. - Ve-
čer idúce nazpäť, veľkým úspechom sme sa vrátili
do svojho domova.

Zakončenie

Škol. rok 1933/34 sa zakončil 28. júna, šk. p. 1933/34
s 75 žiakmi. Biano sme boli v kostole na teosure
a potom po malej slávnosti, sa zapísala žiakov
do budúceho šk. roku a poobede po vydaní vysved-
čení sa porušili domov.

Trinka učiteľov a žiakov pred
väčším kostolom.

Učiteľmi
ožleku
na sta-
rom hra-
de v
Nitre.

Celkový
pohľad
na Nitru.

Začiatok šk. roku 1934/35.

Škol. rok 1934/35 sa začal 3. sept. 1934 s 98 žiakmi. Vychovával sa za 2 mesiace riadne učené a dvoch švédach, ale na 15. nov. bola sprava náhelná saviest' opät' švédovci' ožučovaní, lebo sa žiaci v. hvedy (počtom 59) neomestili do jednej izby a museli sa rozdeliť do oboch rokov izieb.

Zmena u učiteľskom stave

Začiatkom šk. roku 34/35 nastala zmena u učiteľskom stave. Na miesto v. p. učiteľa Jána Vránu, nastúpil dňa 1. sept. 34 doč. učiteľ František Blaha. - Pred tým pôsobil 2 roky na trojtriednej št. ľud. škole v Uh. Leskách. Pochádza z Námestia 1/8 na Morave, žiškou učiteľskej dopelosti sbladal na uč. ústav v Uh. Merišovic.

Na jar v roku 1935 bude sbladen žiškou uč. spôsobilosti.

Slávnosť dňa

16. v. j. 1934, k republiky československej bola usporiadaná školská 16. v. j. slávnosť. Slávnosť sa odohrávala v selskej miestni republiky v s. p. Tóth. Slávnosť zahájila a privítala šk. h. uč. M. Poljaková, - Hotel československej slajby - predniesli Lad. Kaderáček, žiak v 5. roč. a L. Starček, žiak v 6. roč. Po paspivani českoslov. hymny a piesni "Grápor olá, slávi má..." všetci žiaci kovali štít vernosti na štátnu slajbu. V v. j. dňa, k prvým spoluziakov prehovorila Milka Čaláková, žiacka v 7. roč. v. j. Z toho bola zahraná veselohra v 1. dejstve "Ponsta cigárky". Žiely boli prednesení básne obohla slávi rec. h. h. mestri, klari sa mivali slov. národné piesne. Dier. čata h. h. slov. národné tance. Pesnou: Kto sa privedu h. h. sa slávnosť skončila. - Účast' na slávnosti bola veľmi bojná. -

POZVANIE

na slávnosť k 16.výročiu trvania republiky Československej
dňa 28.októbra, o 15.hod., ktorú usporiadajú žiaci štát. ľud.
školy vo Veľ.Šarovciach, v miestnosti u pána Tótha.

Veľké Šarovce, 27.1.1934.

Poriadateľstvo.

Hlas slovenskej menšiny. 16 vý-
ročie našej samostatnosti nutí našich
menšinarov, aby si kládli otázky dneš-
ka t. j. otázky, ktoré sa v demokratic-
kej republike musia splniť v záujmu ná-
rodnom. Či slováci-katolíci z obcí Veľ.
Šaroviec a Šudova nemajú právo na
slovenskú omšu, lebo kázne? Sú marné
ich žiadosti, aby v kostole mohli spie-
vať slovensky? Či môže katolík Maďar,
vo svojej láske kresťanskej, nenávideť
katolíka Slováka? Či má právo v Čes-
koslovenskej republike si žiadať, čo mu
patrí? Či sú Maďari privilegovani u
cirkevných spoločností? Či cirkev
berú ohľady na starých pánov farárov
na úkor národnej otázky slovenskej?
Iste sa dá v týchto veciach veľa urobiť,
lebo malé veci mávajú veľké následky!
Osobné a cirkevné zájmy musia ust-
úpiť národným! Slováci — sme slo-
vodni a nebojme sa za spravodlivú vec
biť! Neotročne trpezlivosťou druhým!

Výchovka z ročníka 'Gehronie'
na počesť ako sa bojovalo
vo Veľ. Šarovciach, sa tu na-
ju slovensky! —

6. dec. usporiadana v škole mikulášska ke-
sivka. Žiaci 7. triedy spievali mikulášsku hru a spie-
vali prabábovské piesne. Tiež boli prednesené básne
na tento deň sa hodiace. Žiaci bohato odovetili dar-
kami šinkor chudobnejších. Tak sa mikuláš bol v
tomto roku skutočne bohatý. —

Referát ministerstva školstva a národnej osvety
v Bratislave

oznamuje trüchlivú zvest, že dňa 25. októbra 1934 po krátkej cho-
robe dokonal nečakane vo veku 55 rokov svoj neúnavný, činný
a zaslúžilý život

pán Ferdinand Písecký

vládny radca, prednosta referátu ministerstva školstva a národnej osvety
v Bratislave,

Telesné pozostatky zosnulého budú vykropené v sobotu dňa
27. októbra 1934 o 14. hod. v kaplnke Ondrejského cintorína a
v nedeľu dňa 28. októbra uložené o 14. hod. k večnému odpo-
činku na rím. kat. cintoríne v Modre.

Zosnulý venoval ako legionársky pracovník a najmä ako
pobočník generála M. R. Štefánika všetky sily vydobytiu česko-
slovenskej samostatnosti. Po návrate do osvobodenej vlasti vstúpil
do služieb slovenského školstva a ako riaditeľ učiteľského ústavu
v Modre, ako zemský inšpektor a napokon prednosta štátnej
školskej správy na Slovensku oddal sa organizovaniu a vybudo-
vaniu slovenského školstva s príkladnou obetivosťou a usilov-
nosťou.

Slovenské školstvo, ktoré miloval, pre ktoré žil a pracoval,
zachová zomrelého vo vďačnej pamäti.

V Bratislave, 26. októbra 1934.

Miroslav Dobeš,

zástupca prednostu referátu min. školstva
a nár. osvety v Bratislave.

Prí návšteve školy dňa 17. 11. 1934. - pán škol. J. Mošáry, -
 ktorý lekár naričil do uvedenej knihy nasledovne: návšteva školy.
 návšteva školy. Epistolie není. Miestnosť vyučovania dňa 17. 11. 1934.
 nevyhovuje, nakoľko rozmerov dvoch miestnosti
 celkom nevyhovujú ani minimálnym požiadavkom
 Navrhujem vybrať steny, čo prepácha a pridať dve
 celke piene, čo sa dá ľahko previesť. O tomto upo-
 sadomujem okresný úrad v Želiezoviciach. -

„Vše pre mládež“

Heslo, ktoré je rodičom štát. men-
 šinovej školy vo Veľkých Štárovciach
 len ilúziou. Vyučuje sa už sedem rokov
 v gazdovskom dome, v miestnostiach
 maých a nevyhovujúcich. Deti trpia
 častým boľením hlavy, vracajú, dostá-
 vajú reumu, dokonca sa vyskytol aj zá-
 net stredného ucha. O Vianociach podľa
 návrhu mali byť vybrané priečné múry
 a z dvoch miestnosti mala byť urobená
 jedna trochu zodpovedajúca trieda. Ro-
 dičia mali radosť. — Ale stal sa zázrak!
 Príšiel dotaz, či dovoľí istá pani tie
 múry vybrať. Neviem komu iste patrí
 budova, či štátu, lebo tej panej, ale

myslíme, že zdravie takmer stá sloven-
 ských detí a zvlášť v pomaďarčenom
 kraji je pre slovenský národ cennejšie,
 ako vyrúcanie múrov za 1400.— Kč,
 lebo vôľa jednej panej. Kto bere na se-
 ba zodpovednosť za zdravie našich detí,
 ktoré majú byť pohraničnou hradbou
 nášho národa?

Už sedem rokov sa nám sľubuje:
 Budeme stavať! Co? Kedy? Kde? —
 Rodičov prechádza trezivosť. Prečo sa
 konajú zbierky na slovenské školy v
 našej obci, kde už sedem rokov pre
 naše deti nikto nepohnul ani prstom.
 Rozhodli sme sa, ako sa v tej veci vo-
 lačo nezmení, neposielat deti do školy
 a podať sťažnosť na referát min. školstva.

Uverejnené
 v „Pohroní“
 v mesiaci
 decembri, ro-
 ku 1934.

Dňa 15. 1. 1935 navštívil školu opäť
 pán J. Mošáry, lebo pán učiteľ ochorel
 na osýčky a čierny kašeľ. Preto škola pre-
 šiel do dňa 11. 1. 1935, pletne. Za tú dobu sa trieda
 vyčistila a dezinfikovala. -

Dňa 15. narodeninám pána prezidenta
 Masaryka sa konaly pekné slávnosti i na
 najväčšom maďarskom kraji, ktorí boli volaní sú-
 štátni v Želiezoviciach. Z celého okresu, tak aj zo
 Šároviec budú pekné, alebo na vozoch sa išlo do Že-
 liezoviec, ktoré sú celkom svojich hostí, so zna-
 čným rúchom. Volajú okresný úrad bol svecami,
 práporkami a baroknými elektrickými lampami
 vyzdobený. Tiež vo výkladoch bola vylože-
 ná podobizňa pána prezidenta, rozdelená v

34.
Hátnych barváč. Celá celá Želiezovce siel fabřič-
nej správy s hrdinou, školské dievčiny lampič-
mi a pripravkami si pri nej veselo hráčaly.
Potom sa ľudia zhromaždili pred okresným
úradom, kde reinici prehovoreli k nim o
včerajšom dňa. O 9. hodine bola akademica
v hostinici u p. Tolka, kde pripravili veľmi
bohatý program včelárstva želiezovce a
z školy. - Na druhý deň ráno t. j. 7. marca
šli sme so školskými dievkami (ktoré boli v-
še) do kostola, kde bola pekná slávnosť o-
mši. Na konci sa omši s veľkým odovzdaním
sme si respicovali našu národnú hymnu. - Kostol
bol slovenskými, ako maďarskými deťmi
bol celkom prepĺňaný. -

Na pr. omši bola splošná školská sta-
nosť v katolíckej, maďarskej škole. Všetci v kost-
le prišli na slávnosť so školy. Kostol prišiel a
prehovoril k náčelní so školy nášho pána pre-
sidenta, p. píštel Blaha. Potom nasledovaly re-
citácie a spevy prednesené slovenskými a maďar-
skými deťmi. - Na slávnosti sa tiež roz-
šlo domov, napokon v ten deň sa všetci na špo-
rtách rozjuchovali. -

Divadelné pred-
stavenie, dňa
14. apr. 1935.

Dňa 14. apríla 1935, sahrali zväsi št.
ľud. školy vo veľ. Lárovcích divadelné pred-
stavenie "Zväsi medveďov" v 3. dejstvách a
veselohu "Kuchařka Kestlerová" v 1. dej-
stve. Pre malú miestnosť v škole, divadlo sa v-
dohrálo v hostinici u p. Tolka. Včasná obedná
bola veľmi hojná. Prou boli všetci rúcaštní
veľmi spokojní. Z dobrovoľných príspevkov na
pauzy vyleh, bol celý zisk venovaný na ná-
rodnú knižnicu. Čižky zisk činil Kč 34. - t. j.
slovom tridsať štyri korun.

Porvanie

na divadelnú besiedku, ktorú
usporiadajú žiaci št. ľud.
školy vo Vel. Jarovciach, dňa
14. apríla 1935 o 18. hod. v
kostolnici u p. Tótha.

Zakrajú: Dvanásť mesiacov.

Kúzla kuchára Roštenku

O kojní učast' prosia žiaci.

Rozália Bajtalová VII. roč.

23.V. 1935
Rozália

návrhová v
škole dňa 22.V.35.

Dňa 23. mája, 1935 v jasný jarný deň
navštívil školu pán inšpektor Štežo. Popoludním
sa podíval v I. triede a popoludní v II. triede. Potom
bola porada. Pri porade boli dané úvahy a pe-
dagogické pohyby. Pohovoríme o celkovej úlohe ma-
turových štúdií. O metodických postupoch jednotlivých
predmetov. Usúdil, že prospech žiakov je celkovo
dobrý. - Pozorní postupní znalosť slov. jazyka
v slove i v písme. -

Bolo to na jasnú jarnú ránu, Dňa 25. V. 35.
bežiaci žiaci našej a maďarskej kat. školy sa schádzali v kance-
le učiteľov, stali sa v rube, alebo v me-
chanizme na chrbte pri malozáručnej kompe. Nie
jedna žiaci vybuchla predov brankou, aby si ich

še pie asi idú tak viac páno. Dobrá nálada a veselý
 šper žiarov hnev preoradil, že ide idú na výlet.
 Tam čakajúci autobus sa hnev natrnil malými vy-
 letníkmi a už sa šlo do kúpeľov na Kiari. Auto-
 busom sa šlo len do Lidan a štadión pol hodiny
 na peši, športovému cieľu. Mali sme na vý-
 let dva veľké bazine s príjemnou čistou vodou.
 Žiarov však pripadal, radšej ten, pri ktorom je aj
 tak pevná, šachta. Pri nich totiž bol najviac ja-
 žička, s výhľadom sa púšťal do výš meha kľobkej ro-
 dy. Za celodenný poplatok (s de) sa išlo na výlet
 výhľad, kde sa tam nachádzali k dispozícii
 pre hosti. Tesa mimo kápania, plávania a šá-
 hania do vody cvičili na hrade, kruhoch, kupa-
 li sa a hrali na hádzanú. Pri tom nezabudli tiež
 vyfajkovať s batôžičkou sôbré pároby, pripravenci šport-
 lívými mimičkami. Celodenný pobyt na Kiari,
 úplne opúšťali ich veľké kúpele, keď sa ovcami sa
 domov ich vonkajšie vstla a bol jaksí smerený. Re-
 dícia deli pri malšarovskej kompe, už ich ne-
 kypelive čakali a ešte raz si s nimi spolu sa
 s fotografijou, hádi už pomalým tempom
 šiel k svojmu domovu.

U kúpeľi na Kiari.

Pred malšarovskou kompu.

27. júna, veľkoiarovské žiacci škol. rok 1934/35 Deňka' besiedka
 veľmi veselo pablicili deňkou besiedkou v lesiku pri 27. 11. 1935.
 škole. Po programe, od najmenších sa veselo utilo pri
 cigánskej hudke. Väčš' rodičov a iných hostí bola vel-
 mi hojná. Prichádzajaca noc, besiedku v najlepšej
 nálade pretekla. Malí tanečníci sa museli ukľud-
 niť a s rodičmi pobrať domov k kichému spánku.

Na druhý deň ráno 28. 11. 1935 sa šlo na zablúenie
 Teatru' do kostola. Po bohoslužbe sa žiacci síšli v ško- škol. p. 1934/35.
 le, kde po pablicujújicich predstavení. v. páblov, žiakom
 boli rozdane ozpovedenia a tabtk boli prepustené k doz-
 mesačnému odдыхu. Škol. rok sa zakončil dňa 28. júna,
 v 1. triede 35. žiakmi a v 1. triede 57. žiakmi. Z týchto
 12 žiakov zostalo a 10 sa dole papisat' do št. meš. školy
 v Želiezoviciach.

1. tr. šk. roku 1934-35

1. tr. šk. roku 1934-35

Školský rok sa započal dňa 1. sept. Žiacci síšli sťahajúcí št.
 v škole o 8. hod. ráno a hneď boli odvedení do kostola roku.
 na slúšky božie. Po omša odbarovala sa po ma-
 dárskej ponovrác je to kraj hodne maďarsky, v ktorom
 sa ešte nevlápe, že živíme o 17. poč. republike a
 že by bola už práve na čase, aby sa aj tu zara-
 do prebrzejšie. Vážk vieme, ako to bolo siekedy. U-
 slávovali nás slo. ľud, nasledovali našich
 slo. vtedo a oni, dozvolujú si riau, ako si to i
 my v slutočnosti myslíme. Vted' i tu je hodne

Kováčovi, ktorí by chceli chodiť na služby školy slovenskej. Či nemôžu na to prísť? My, ktorí sme doma? Ako je to veľmi smutné, keď my slov. uč. - vyelovávatelia, musíme vodit' naše slov. deti na mad. amšw. My musíme sa dívať a pozorovat', ako cudzinca dovolujú u nás a rozhárujú. Opovrhujú našou slovenskou školou, ale to je kauziálne, keď nepovrhujú štátnou podporou. Práve školka bola stejná ako vždy, rozdiel bol však ten, že 30. sept. odišiel uč. František Blaha konat' prezenčnú službu do Lovče a na jeho miesto prišiel Ľorard Fehete, ako výpomocný učiteľ.

Zápis u vedeného uč.

Ľorard Fehete narodil sa 14 júla 1914 a v Borčanom - okres Banská Štefanica. St. ľud. školu vychočil v Borčanom v mest. škole v Banskovciach 8. 15. júna 1934-35 štáb. a urobil službu dojelosti v Lúčkenci a R. M. S. A. T. O. ustanovil ho na št. slov. meš. školu do Veľkých Hárovíc.

Slávnosť 28. októbra 1939 vypočim trvanie rep. št.

Na priest' 17. výročia hrania rep. Českosloven. št. ľud. školu slávnosť 28. okt. 1939 o 6. hod. Pre nedostatok miesta v što vania rep. št. le, musela byť slávnosť upravená a p.

Plóta, v hrotinici. Sam hde sa piže, fajči a hraje karty, ma' sa hovať slávnosť a vodit' deti. Nie da je mala, a preto hu hromam slávnosti nemor' na. Plánilo by v'ôak, aby bol vybrany' m'ir, toto- nj' deli obe' miestnosti a venikla študovne do- ro' miestnosť. Prečo práve menštinové školy sa tak pameštravane! Ved' tu je toto najväč' pot- rebné. Každ' potiehuje pevne a opalovine' h'roji, lebo štud' on vždy priog'ôobi.

Porvodie,

na oslavu, ktorá sa koná k 11. vypro- čiu trvania rep. tiskoslovenskej u pána Plóta o 6 hod. dňa 16. okt'bra.

Program:

1. Divadlo, <u>Per' slobody.</u>	6. Rec. malýel šiv
2. Prastov.	8. hov
3. Slub ver'nosti.	7. Hymny
4. Istorové spery.	8. <u>Vol'enie št. o tycau</u>
5. Rec. staršiel šivakov.	- Proradatel

Program:

1. hrotov. Slavn' ué. m. Polgahov' potokla v opmen- by pednaste ako tarha sme si mydohyli masu do- bodu, ktora' stola mnoho h'vi a vela' šivovan. Šd'oraxmita, se' pravimostnu' h'viteho' dobieho' ho- vaha a celu' je, aby si ju pavil, ctih, ha ked' štunv' onid' hude' ctih' i šivov' ohtoval sa m'ir. Máme ju a nedáme ju viac nikdy.
2. Divadlo, Per' slobody. Slavn' ué. Polgahov' nácvitih.

3. Klub venosti. Žiaci študovali, že nikdy neshlo-
mú, nerradia a neopustia svoju domovinu.
4. Slovoce' opery. Naviečil me' jehete. (Slove' ťa-
lom a što' tu pravdu lovi')
5. Rec. staročel' p'vahov.
6. " - mešiček p'vahov. Bame naviečili me'.
7. Cvič. p'vahov p'byčami. Me' jehete vyhal si s.
p'vahov, ktorých naviečil.
8. Hymny. Hymnami bola oslava zakončena'.
V pondelok 28. okt. bola slovenská hlohovská,
ktorá vyvolala slo. učiteľov. Oni sa pričastovali
na jednod. slo. deti a jednod. slo. a jehete' so-
dny. Vytrhali od prevratu rovnak. slovenský
oper v štábovom krotale. Me' jehete naviečil
malosť písmo, ktoré deti gneraly v krotale.
Me' dámo sa prauje, aby v štábovciach bola i
slovenská hlohovská. Všetko máme. Či Slováci
nemajú na to právo? Či preto, že pan' faia
nové slovenský mu' byt národne povedomie?
Keď je tu umiestnený duchovný, ktorý ne sloven-
sky. Ved' je tu dosť Slovákov. My budeme pra-
covat' a mařit' sa, aby v štábovciach slovenská
hlohovská bola.

11. (4, 5, 6, 7, 8 šk. rok) 1935/36.

Na vychádzke v Poronóci.

Nemožný stav menšinovej školy vo Veľkých Šiarovciach

Učiteľ pri vyučovaní musí stáť vo dverách - školské
slávnosti v hostinci

Situácia núti nás, slovenských menšinových učiteľov, aby sme žiadali nápravu ohľadne menšinovej školy vo Veľkých Šiarovciach. Miestnosť, ktorú tu máme, je malá a múrom rozdeľená na dve časti. Jej rozmery sú 5×6×3,5. Máme 90 detí v oboch triedach. Učiteľ, ktorý tu učí, musí stáť medzi dvermi a pozorovať deti, prípadne budiť záujem v oboch triedach. Ci by nebolo lepšie tento múr vyhodiť a tak urobiť viac miesta jednak k vyučovaniu a jednak k odhávaniu slávnosti? Pre nedostatok miesta sme, nútení odhávať slávnosti v hostinci. Ci je to

možné, aby sa dával hold a prísaha štátnej vľake tam, kde sa pije, fajčí a hrájú karty? Ci je to možné, aby sme deti vodili do hostinca? My, ktorí máme byť vzorom a príkladom! Prečo práve menšinové školy sú tak zanedbávané? Márne sú naše prosby a žiadosti. Už od mája t. r. leži žiadosť o vyhodenie tohoto múra na R. M. S. A. N. O. v Bratislave.

Žiadame a prosíme, aby našej žiadosti a priantu bolo vyhovené, aby sme mohli odhávať slávnosti, navštevovať divadlá, poriadat prednášky v slovenskej škole a nie v hostincoch. Z. F.-e.

uvrejojen
v deniku
"Slovenská
Politika"
50 dňa
1. dec. 1935.

6. dec. žiaci 1. a 2. triedy usporiadali v šk. Mikulášsku le mikulášsku besiedku. Z 1. triedy jeden žiak bol Mikulášom, ktorý v sprievode dvoch anjelov a čertov pre 6. dec. 1935. krapil malých žiakov Balibor včúch a menúch s rôznym obsahom bolo hojne. Niektorí bohatší žiaci chudobných žiakov odarili cukríkmi, rohlíkami, alebo jablkami. Žiaci z 1. triedy recitovali a spievali príležitostné básne a piesne. Na žiadosť p. Mikuláša žiaci z 1. v. spievali piesne drohlasne. Niektorí rodičia sa tiež prišli pozrieť na našu mikulášsku besiedku.

21. dec. učiteľka M. Poljborová a 2. Fehok, vianočná urobili pre žiakov tejto školy vianočnú nadielku. nadielka tá bola. Pečlivosti o Mládež v Želiezovciach, škola dar 21. dec. 1935. šala pre chudobných žiakov Kč 750.- z ktorých penazi učiteľka nakúpila šalstvo a topačky. za darby, žiaci s padateľnými hranami dávali, lebo oni vedeli, že doma ich už rodičia očakávajú bohatý jesiť, aby niektorých ich spolužiakov. Pred nadielkou bol program, ktorý sa oskonal pri rozciarenom vianočnom stromku. Zaujímavý bol žiak z 1. triedy Ľud. Bida, ktorý s úborom snehuliaba si prišiel so sarkami pre darby. Tieš milé a pevné boli vianoč. básne prednesené žiakmi obidvoch tried. Medzi recitáciami sa spievaly vianočné piesne. Žiaci z 1. triedy pievali drohlasne "Predtým nám paduškovia" a, jak

xi brdne novinari. Aby u siakov bola vschudena
na viasovna mlada a aby u nich vschudil
vicit s tyracimi i cer viasov, ked sa duki to
sia, bola zahraná scena: „Manik podkom via-
noim.“ Loinu previedli siaci x. t. triedy. -
Po programe bola porada s podicmi. Podicva
s rctim pajuom u zvytoali sa ucitelos na
prospech svojich siakov.

Probleme

Repiet ministerstva skolstva a ndr.

13. 1. 1936
1. doc. triedy. cvetky so dna 25. jan. 1936, cis. 658/9/35 ponechava
1. doc. postupnu knihu pri statoj ludovej škole so
Vol. Latorciach na skol. rok 1935/36. Lucarne postlu-
je na škole stricarske vyucovanie pri uplnom
pocte ucitnych hodin. - Tjnto s. kniha je ponecha-
na na lekt. škole u t. triedy rok. -

13. 1. 1936
Ziani statnej ludovej školy boli v'arst, ked bol
Zigard dole hrany filmu „Stefanik v Zehorovciach 15. 11. 1936. So p'ied-
turovici na mi bol uc. Lucarne Schule. Rarov'evu soloto filmu
film „Stefanik“ sa umocnilo xialom videt Bratisku pram vel-
15. 11. 1936. kelo muca slovenskeho naroda de. (S. J. Masary-
ka.) M. R. Stefanika, ktory abetonal vsctho x. vy-
slobodenie svojo naroda. Onid mu sank nedo-
priel pit x. peni soloto denej v'lasti. Musel pam-
riet. Lietadlo sa vrubilo s milatkom a p'adlo
valo zeto st'icetnelo ducha. Slovensky lud sa
plakal nad smutnu vecelo muca. Ked v'abral
m'jav'acelo syna, abelo v'itav nul a mat ku
slamrost' h'ob. se.

nas p'adlo pe. X myroviu H. narodovimom p'adlo p'ezidenta
p'ezidenta de. de. S. J. Masaryka, Osloditela, usprav'adati
S. J. M., Oslod- uc. st. lud. školy slavnostny vecer dna 7.
hoditelu. maru x. b. lod. vsmiestnost. p. S'olha. P'ed st'or-
mostav s. j. x. 1/2 I. lod. Lode slovenskeho kolodni-
ka, ktory sa m'icashili vscti x'iaci slov. x
lud. školy, tici slov. x. r'icke v'stiny.

Uč. Zorad Šebete, navínil piatok náložne' píesne
ktore' písi píemli. Na pyzane bol mud. uč. pr.
J. Kamurčai.

Kčer o b. lod. bola slávnosť. Slávnosť sa rači
la staromyšun píemami: „Hlej Slováci a Slovo-
ník“, ktore' navínil uč. Šebete. Po píemach
nasledoval prestov „K 7. marecu“, ktorej ped-
niesol uč. Zorad Šebete. Kto'kosti píemil
sa o práci a vykenane Masarykova o je-
lo pohaničnej práci. Po prestove nasledoval
divodl „Tere“, ktore' navínil uč. spr. Ma-
ria Poljohová. Nasledovali píemanie a strove'
převy. Dojllame, „Sobichu stuj' nás“ a „Lujl.
Tere vodu tere“. Navínil uč. Šebete. Hymnami
bola slávnosť pohaničnej. Navínila bola vel-
ka. Vkyx bol l'kovitij. Čičy' pisk bol veno-
vanij na štoly pohaničny'el Slovachov. Škola
mala vela vydarov, ktore' sa platily s peni-
si vyhanjel. K čem musely byt' plodne' hu-
bie, ktore' sa musely kaoprbit'. Plátno sa
kupilo a musely previedat p. J. Koceny' J. Št.
a uč. Zorad Šebete. To všetko sa platilo so
znamenij'el feniari. Pre nedostatok mesiel uč.
škor kousť šiech a stenovany' olusť piskl
nabáiskenu učedu so V. Lávoziak.

Prvá školská slávnosť bola so Včl. Larov - Školská
ciach 19. apr. 1926. Miestne poriadateľstvo vodat p. uč. Slávnosť
tár Jan Kocíal. Poriadateľstvo bolo dozorci učiteľmi 19. apr. 1926.
miestny' štátny' a rim. kat. ľud. štoly. Slávnosť pa-
hánil p. uč. Kocíal. Prednášku o operame škols-
nosti mala Koceny' spr. uč. Maria Poljohová a mied-
šaj' spr. uč. Stefan Kancoraj. Hl' štolsky' mladice
predniesol so piatimi uč. Š. Šebete. Boly rozpíerane
píesne „Lesy, lesy zelené“ a „Na prástičkom mose píe-
ka radie“ rozpíerane pod pedonim uč. Šebeta. Po-
tom byly recitované príležitostné básne miestnymi

siakmi z obidvoch škôd. Po slovenskej škôlke na
 kedrala maďarska. Škôlka bola zaključená
 Valnou hymnou. Ke pohocilost jarneho procesia
 stromky terac sadene' neboly. Učesi obidvoch
 na škôlke bola hojní. Je nádej, se stromkora
 škôlka mala vjehorný účinek tak pre mládež,
 ako dopeljel. Škôlke sa ušadnuli so veľkom
 množstve miestni ligáni, ktorí pre nedostatok pu-
 liového dreva, mnoho škôd v páhradách, v le-
 vod a na poliach nardia' orlást v dole sem-
 nej. Tito boli prvéne upozornení miestnym p. no-
 tárom, aby istili mláde' stromky a škôli si k
 páleniu len suché konáre.

28. V. 1936, Ma-
 ra p. prexi-
 dentu Benča.

28. mája, sa naši žiaci poráhlali do školy,
 aby na čistom školskom dvore ešte doplnili vyvo-
 ku a umiestnili obras druhého, terajšieho pána a pre-
 zidenta J. E. Benča. Potom pri doprode uči-
 telov šli do rim. kat. kostola, kde pod vedením
 učiteľa Zoraraa Feketu byly pri sv. omši spievane
 slovenské nábožné piesne. Na organe hrál miestny
 rim. kat. učiteľ J. Kanorsay, ktorý tiež sloužil spo-
 rom sa učiloval našu slovenskú sv. omšu porovniati.
 Po skončení bohoslužby sme sa púšťovali škôlke
 v rim. kat. škole. Po ľahkej dovojnej odov učiteľa
 so žiakmi a ostatní putovní prišli na náš školský
 dvor. Po umiestnení žiakov a hok, začala sa škô-
 lka. Škôlkyj predov o život terajšieho preziden-
 ta mal uč. z. Fekete. Nasledovaly rečiácie malých v
 veľkých žiakov, z ktorých niektoré byly prednesené sbe-
 tóre predčene. Medzi rečiáciami byly spievane' pies-
 ne dovojlesno. P. hymnou sa škôlka skončila.

15. júna, 1936.
 vlet ar ter-
 tra.

15. júna, sa žiaci našej školy vyzhyni trára-
 mi, arke pásoheni poháranami, v nedelňajšom úbove,
 zhromáždili pred školskou budovou. Atialto spoločne
 s učiteľmi šli ku maďarskej kompe, kde sa išli
 so žiakmi z maďarskej školy a vstúpili do autobusu.

Tento ich zväzoval cez obce Tarmoty, Fedorovce do
Santova. Keď sa peši cez park sme sa dostali do Ma-
daroviec. Tu to húpalo kotalo na sirnatis a rozležitú
vodu. Po odznejnutí a zakúpení lístkov, nasledovalo
veselé kúpanie v spoločnom kárene. Potom sme šli
do Santova, kde sme sa občerstvili chuťnou santorskou
vodou, vyľahajúcou priamo z prameňa. Žiaci mali pri-
ležitosť vidieť, ako sa naplňujú a k rozlíciamu priprav-
ujú ľahšie so santorskou vodou. Veľký výlet trochu pre-
stabil hodinu trvajúcí ležák. Po prehládnutí miestneho
rinn. kat. kostola a obo, veselým spevom sme sa vra-
cali späť do nášho domu.

Pomník sa žiaci minulého roka dobre v-
týľel do Kiar
kili na výlete v Kiar, v toho roku t. j. 20. júna sa tam dňa 20. júna.
vybrali i s rodičmi spolu. Novej akuseneckí si nenasledu-
li, pomeťe, ili tou istou cestou a na mieste našli veľký
v takom poriadku, ako minulého roka. Práve ako ste-
ni sa výborne osviežili.

Školský rok 1935/36 sa zakončil usporiadaním "Školský den"
daním "Školského dňa" na lúke pri škole. Už ráno o dňa 25. 11. 1935.
8. hod. sa šlo i s deťmi maďarskej školy sa depro-
du cigáriskej hudby na miestne ihrisko. Tam nás us-
čakali žiaci maďarskej reform. školy a českéj
reform. školy. Najprv sa hraly rôzne hry. Keď však
zarazila vesela hudba, i naši malí tančovníci sa hude-
račali triť. Čoskoro boli tam i predstaviť orcia, cukúkos
a kumsling, aby svojimi lahôdkami občerstvili našich
malých tančovníkov. - Chlapci nás zaujímali futbal. Ža-
rodila jedna škola s druhou. Čoskoro hles prona nás
upozornil, že už je poludnie. Niektorí sa šli domov
nacheďovať, ale väčšina žiakov sa schytilu nachede-
vala pod širokou kruškou, ktorá im poskytna vo s-
kej horúcare adreho chládku. Potom boli rôzne práce
šikovní zariadení boli označení rôznymi lahôd-
kami. Upozornia sa prišli na nás pomiet i rodičia de-
ti a iní hostia. Veľer práve pri najlepšej nálade

sa museli žiaci poriť domov. Na hudobnici sa u-
šlo, že si ju môžu odpočívajť v celodenných hranis.

27. II. 1936, za-
končenie škol.
roku.

Škol. rok 1935/36 sa pabončil dňa 27. júna
spôsobom rozdania žiakovskej správy a prehodnotením
kivancov učiteľov k žiakom. Škol. správ. odovzdalo
80 žiakov, z týchto 9 žiakov i pripustenie vyhodnotenie.
Niektorí z nich sa dali zapísať do št. mešt. šk.
ly v Želiezoviciach. Rozdanie vyhodnotení, hneď sa
konal zápis do nových škol. rokov. Zapísalo sa 79
žiakov.

Civilná proti-
blehá ochrana
v št. - Láro-
ciach.

Na príkaz okresného úradu v Želiezoviciach
bola priadená i vo št. - Lárovcích civilná protilehá-
ká ochrana. Jej členmi sa stali niektorí občania, š.
ktorí boli rozdelení do služby samaritánskej, museli
navštevovať kurz poriadaj v oči školskej. jún v
časí od 11. II. 1936 - do 12. II. 1936. Do služby samaritánskej
boli rozdelení i miestni učiteľky Olga Halásovová (uo.
v. h. lú. št.) a Maria Poljárová. Dňa 12. júla 1936 vicia
absolventi kursu sa museli pritožiť službe. Ktorí pre-
ukázali neochotu pritožiť pre samaritánsku službu
CPO, stali sa jej členmi. Kurs riadil Pán P. Mořáry a
sme mu skutočne poriadani sa pekné a poučné pred-
nášky.

Zmena a pú-
stobskom stro

Tibor Jablonský sa narodil 18. júla 1918
v Kamenici "Vínokou - okres Humenné.
Prírodnú dospelosť urobil na čsl. št.
reál. gymnáziu v Košiciach. V št.
roku 1933/34 učinkoval ako výp.
učiteľ pri pl. ľud. škole v Cejkove.
V št. roku 1934/35 študoval na št. čsl.
pedagogickej akademii v Bratislave.
Od 1. IX. 1935 bol ustanovený ref. mže-
no na št. mešt. škole v Komárne.
Od 1. 7. 1936 bol ustanovený na
V. št. ľud. škole v Bratislave. Od 1. IX. 1936 bol menovaný

šl. ľud. škole vo Veľ. Šarovciach. Na jar v roku 1937 bude skla-
dal skúšku mat. spôsobilosti.

O
s
l
a
v
a

28.
X.
1936.

28. X. o 8. hod. ráno **sv. omša**
(slovenská)

po sv. omši: **verejná oslava**
v miestnosti rím. kat. l. školy.

Bohatý program!

Príďte všetci~!

Uč. sbory ľud. škôl,
vo Veľ. Šarovciach.

ANNA BOŠKOVÁ.

Podobný, ako vyšie uvedená porádka,
navrhli riadiči nájsk. školy a umiestnili ich, vo ve-
rejných šarovských miestnostiach; aby ľudia si ich mo-
hli prečítať a na oslavu sa dostať. - 18. október,

48.
ráno o 8. hodine bol rim. kat. kostol preplnený vo-
riacimi národnosť slovenskej i maďarskej. Učiteľ A.
Jablonský pekne recitoval slovenské, nábožné piesne
a súčasne sprevádzal spev na organe. Jeho sólo-
výj spevom, bola slovenská totožnosť ešte dojem-
nejšia. Po zapievaní hymny v kostole, sme sa
všicci vybrali do rim. kat. školy. Tu nás už čo-
hľadá pekne vyzdobená hieda. Po umiestnení hos-
ti a žiakov začala sa slávnosť. Slávnosť sa za-
čala slovenským predstvom uč. št. Jablonského. Po
tom nasledoval predor maďarský, prednesený p. ferá-
rom A. Bauerom. Slávnosť sprijemnul spev našich
žiakov, ktorí anglicky recitovali slovenské národné
piesne, pod vedením uč. Jablonského. Milý bol aj
štip. malý žiak s prapôskaním, ktorí predniesli
slovom recitáciu: "Kejar malýchých." Uč. Poljaková
nacročila tiež príležitostne divadielko, "Kvetok soboty".
Solomon King, žiak 4. roč. mal sólo na huslách a
skutočne pekne zahral s pamäti rôzne hudobné
ohľadby. Dymy vďaka tomu bola slávnosť osviešená.
Nasledovali recitácie malých i veľkých žiakov. Po-
tom nasledoval program maďarský. Hymny sa slá-
vnosť skončila. Po slávnosti spracovával škôl M. Poljaková
a št. Kanovay predávali vdenky v prospech chr.
počítovni o uličku a takto sa im podarilo na ten
to cieľ vzbudiť 1000. - Po slávnosti vieda št. na
maďarský úrad, kde sa pripravili na lídnu a takým-
to spôsobom sadali spoločný posudok na hrad
do Prahy. -

29. 11. 97
Šum

Dňa 5. a 6. decembra s doplnením na-
hrané ochot. divadelné predstavenie: "Kerú odhax,
Divadelné prediako odhax." Režiu mal uč. Štebor Jablonský, po-
stavenie dňa hladnihto a finančné záležitosti mala na sta-
5. a 6. dec. postli uč. M. Poljaková. Čistý zisk bol venova-
ný na žiakovskú knižnicu. Návltera obcen-
kova, bola veľmi hojná. -

Dňa 6. dec. 1936 žiaci 1. triedy usporiadali Mikulášsku besiedku, na ktorú si pozvali mimo rodičov, besiedka, aj žiakov z druhej triedy. Podobne ako inokedy, boli pred dňa 6. dec. nesené príležitostné básne a zapísané príležitostné piesne. Mikuláš v sprievode anjelov a čerta, po rôznych pokynoch a vŕhach, rozdal žiakom darčeky. Niektorí žiaci odovzdali rôzne umelecké peči, tak že smiechu bolo tiež dosť. Veľmi prítomní zrelou náladou sa poriadli domov.

Dňa 19. dec. 1936 mali žiaci 1. triedy pod re. Vianočnú domim. uč. M. Poljakovoj vianočnú kárnosť. Boli, mimo besiedku, vianočných básní, prednesené aj pastierske hry. Pri rozdávaní vianočnom, prámku, boli zapísané známé vianočné piesne. Kárnosti sa zúčastnili aj niektorí rodičia žiakov.

Dňa 30. dec. 1936 konaná v Želiezovciach pod vedením p. obr. náčelníka Patzku, vianočná nadielka. Veľkíia svojich štôl vzpracovali chudobných žiakov a menšor padali br. pečlivosti o mládež v Želiezovciach. Takto aj žiaci našej školy, boli odovzdaní v hodnote Kč 800. - štátnou a obrovou.

Behom vianočných prázdnin, bola v našej škole presadená adaptácia triedy. Technické oddelenie v Leviciach, pod vedením p. inž. Horného, dala vybrať priestor, k tomu, čím štála pôvodná trieda viednych rozmerov t.j. $10,5 \times 6 \times 3,5 = 2205 \text{ m}^3$. Tak, že v prvú 1937 sa začalo zúčastňovať v novú triedu. Táto škola pôsobila jednu väčšiu triedu, avšak pre väčší počet žiakov i naďalej štála drohkejšou, so priestorom zúčastňovaním. Rodičia nové viednu triedu pre svojich žiakov, prijali s radosťou. Prácu previedol so svojimi polstrobotníkmi, murárskym majster Lud. Lešák.

V škol. prvú 1936/37 sa reformátski žiaci svoj Povolenie mu náboženstvu učili v jazyku slovenskom. Náboženstvo reform. ich zúčastňovala pani učiteľka reform. ľud. školy, Emilia náb. a kat. katechéza. - Katolícke náboženstvo zúčastňovala uč. Maria Poljaková. - Povolenie obch. oddelení vŕto zúčastňovaním rek.

Vianočná nadielka.

50.
7. III.
1850

OSLAVA

7. III.
1937.

Dňa 6. III. o 8. hod. SV. OMŠA

Po nej:

verejná oslava

v miestnosti št. ľud. školy.

Bohatý program.

Pridte všetci!

Tunajší Horáci v obci Velké-Larove, Malé-Larove, Ludov a v školních majetov sa zúčastnili dňa 7. III. 1937. Slovenskej bohoslužby v um. kat. kostole. Slovenské nábožné piesne sprevádzal na organe učiteľ Učiteľ Jablonský. Po bohoslužbe, bola verejná oslava v mestskej ľud. škole. V pekne vyzdobenej škole sa hostom páčilo. Preda, svojimi rozmermi teraz už úplne vyhovuje, tak je školská slávnosť slovenskej školy má byť dohodne odbarovať ku. Slávnosť ku 87. narodeninám pána prezidenta Osloboditeľa J. G. Masaryka, bola oslavovaná piesňou „Kto sa prádu horí.“ V jeho pivote a pridubách prehororila učiteľka Maria Poljaková. Žiaci 1. triedy zahrali divadelnú hru „Čakár do Prahy“. Podobne písať 1. triedy, div. hru: „Hoda prezidentovi“. Medzi recitáciami boli zapísané dvojhlase slovenské národné piesne. Slávnosť sa skončila hymnou. Po slávnosti učiteľka predávali, tehlicky na slovenské menšinové školy. -

Záslužná práca na pohraničí

Z príležitosti 87. narodenia prezidenta Osloboditeľa sa konala vo Veľkých Larovciach verejná oslava za účinkovania žiakov miestnej št. ľud. školy. Slávnosť sa začala slovenská menšina ako aj miestni občania, ktorí s úprimným srdcom sa pripojili k hodu miestnych Slovákov a žiakov. Na slávnosti zmysly národnostné rozdiely. V r. k. kostole ~~prezidenta~~ zneli slovenské nábožné piesne. Veľká návšteva občanov bola dôkazom, že oslava a ~~prezidenta~~ slovenská má zanechala hlboké dojmy. T. J.

Dňa 10. marca, 1937.
 userejnené v deníku „A-žet.“

V nedeľu 11. apr. odpoludnia, konaná v Hornoková siatkni verejná Hornoková slávnosť. V škole na ja. slávnosť v škole, ktoré bolo upravené ako les, sa odohrálo di. dňa 11. IV. radlo „Lamopasniki“. Príležitostná hra, napomenula siakov a prítomných, ako bola v prírode thomy škít, vlakov chrániť a pletko a nej občasovať a nie ničť. Na théma, Váci a thomy - priateľia ľadi prehororil uč. H. Jablonský. Potom boli prednesené príležitostné básne a piesne dvojhlase. Včas obcerstra hojná. -

Prehliadka
školy.

Dňa 29. apr. 1937. navštívil školu pán inšpektor Hviz. Práporček sa celkovo uspokojoval. Prejavil pohľad v slovenskom jazyku. Vo výučbe počítaných, sa istú mieru aj uspokojil.

Výročie narodenia
E. Benča.

Dňa dňa 28. mája, práť slávy narodenia a iných verejných budovách prázdnou. Ľudia sa schádzali v piv. kab. kabole, kde bola slovenská bohoslužba na druhého p. prezidenta J. E. Benča. Mal 53. výročie svojich narodenia. Po bohoslužbe bola verejná choroba v našej škole. V prítomnosti pána prezidenta J. E. Benča prehovorila slovensky uč. Maria Poljaková a maďarsky uč. Štefan Kónorsov. Žiaci štát. ľud. školy, spievali diradelnú hu: „Traja bohateri.“ Celom boli spievane piesne dvoj-hojhlasne. Po niekoľkých recitáciách, sa slávnosť hymnami skončila. —

Spevom k srdcu - srdcom k vlasti

Deň spevu deti v Leviciach

Pod týmto heslom od niekoľkých týždňov naše školy chystali sa k vážnemu úkolu: preukázať nielen blízkemu okoliu, ale celému svetu, že vedú kráčať s duchom času, že duša ľudu je naplnená krásou a harmoniou, že perly národného života: piesne znejú ľubozvúčne, otvárajú srdcia, naplňajú nevysloviteľným potešením a zošľachťujú myseľ.

Dňa 27. júna 1937 slávnosť sa uskutočnila vo veľkých rozmeroch. Zvlášť cennú úroveň obsiahla vysokou návštevou: ministerstvo školstva a národnej osvety bolo zastúpené vládny radcom Juliusom Ballom. V radoch slávnostného obecenstva síšli sa predstavitelia úradov, vojenskej posádky. Vo veľkej miere prispel poriadateľstvu i bratislavský Radiojournal, ktorý vysielal väčšiu časť programu.

Mimo miestneho obyvateľstva vo veľkých zástupoch síšiel sa ľud blízky a ďaleký obcí. Väčšina námestia, obsadená súc našimi slávikmi-spevákmi, 2000 žiakmi škôl tunajšieho inšpektora, ktorí prišli v malebných krojoch jednotlivých obcí, poskytovala čarokrásny, pestrý obraz.

Poriadateľstvo vďaka vďaka tmočí pánu zástupcovi okresného úradu, me-

stu, kolegom za srdečné prejavy ŤČK. — za poskytnutú pomoc, všetkým šľachetne citiacim srdciam za mravnú a hmotnú podporu a prívolať im: „Na zdar!“

Na pamiatku žiakom pre školskú kroniku.

Milé dietky! Svoj úkol ste nadvšetko očakávanie znamenite splnili. V škole tešíte sa jedničkám a preto môžeme celkom otvorene povedať, že vaše výkony boli klasifikované jedničkami, či sa jednalo vo veci vytrvalosti pri neúnavnom navčívovaní, či ukázanom pochodovaní z rodných obcí, alebo uprostred nadsépného jasotu ulicami mesta, či o skalopevnom postoji na námestí pri početných prejavoch, či pred vážnymi, každé slovíčko, nepatrný zvuk zachycujúcimi ušami sveta: mikrofónom. Vždy a všade samá vzornosť, dochvilnosť a svornosť.

Nech sú vám tieto vzácne vlastnosti v kronikách pripísané k trvalej sláve! Buďte na ne hrdé i po dlhých rokoch putovania trnistou dráhou života a s povďakom myslite na p. školského inšpektora Samuela Hrízu a na svojich učiteľov, ktorí vám túto krásnu a nezapomeniteľnú slávnosť usporiadali! (V.-pp.)

Uverejnené
v časopise:
„Slovnik“.

Heslom

„Spevom k srdcu-srdcom k vlastil“

PREDNESIE **2000** ŽIAKOV

SLOVENSKÝCH A MAĎARSKÝCH

ŠKÔL OKRESU LEVICKEHO

A ŽELIEZOVSKEHO

V LEVICIACH DŇA 27 JÚNA

1937 SVOJ

PROGRAM

DRUHÉHO

»DŇA SPEVU DIETOK«

ktorý roznesie aj radio a film šírym svetom.

„Dalra hangol a Ielkünk —
hazánkért dobog a szivünk“
jeligével

A LÉVAI ÉS ZSELIZI JÁRÁS NEMZETI

ISKOLÁINAK **2000** TANULÓJA

LEVICÉN, 1937. JÚNIUS 27-ÉN,

BEMUTATJA A MÁSODIK

»GYERMEKEK ÉNEKNAPJA«

MŰSORÁT,

melyet a rádió és a film is széjjelvisz

a széles világon.

Tízél: IGNÁCZ SCHULCZ A SYN V LEVICIACH.

Dán inšpektor Hruiz, na inšpek-
cii konanaj dňa 29. apr. sídčil, že riadi vedia pek-
ne spievat' drojhlasne slovenské národné piesne. Po-
to navrhol, že pod vedením učitelä Hlitora Jablon-
ského, môžu sa súčastnit' „Dňa spevu dietok“ v Le-
viciach. - Žiaci sa naučili aj predpitane' poličné

piesne. Začiatkom júna, bola pre školy zo želiezovského okresu, klavírna skúška v Želiezovciach. Tam všetky školy so svojimi spevmi úplne podporovali. Smelo mohli za spriacodu učiteľov vytkáť na spoločnom „Deň spevu detí“ v Leviciach. -

— Veľkolepý „Deň spevu detí“ v pohraničných Leviciach. Jedným z najnovších a najlepších dokladov dobrého nazhľadania medzi občanstvom rôznej národnosti na slovenskom pohraní bol nedefinovaný veľkolepý kultúrny podnik, usporiadaný levickým školským inspektorátom, „Deň spevu detí“ za účinkovania 2000 detí zo 34 národných škôl levického a želiezovského okresu. Boli to deti slovenské a maďarské. Spievaly každé svojím jazykom, ale jedným srdcom k vlasti. Program začal už o 9. hod., keď sa u budovy žs. štát. mest. školy zhromaždili všetci účastníci, na čele so svojimi učiteľmi. Privítanie reči predniesol Pavel Moško slovensky a Imr. Belucha maďarsky. Spev od krojovaných žiakov a žiačok za doprovodu populárnej českoslovej hudby šiel na Námestie Republiky, kde sa pred radnicou konala oficiálna privítacia slávnosť. Slávnostným rečníkom bol škol. insp. Samo Hruz. Odmelny pozdravy zástupcu ministerstva škol, a nár. osvetl. vlád, radcu Juliusa Ballu z Bratislavy, za okres levický pol. kom. dr. Sokol, za mesto taj. Vojtáš, za učiteľov Vil. Hrušková rad. mest. školy z Pukanca a Alex. Doka za maďar. učiteľov. Všetky pozdravné reči tlmočené boli i v maďarskom jazyku. Zakľúčením predprednejšej slávnosti bolo zaspievanie Gebhardiho „Svätého kanónu“ sborom 2000 slov. a maď. žiakov pod dirigovaním Štefana Heekmanna. Odpoľudnia od 16.30 hod. konal sa vlastný program. Trval až do 19. hod. Dejstvom bola divadelná sieň mestského hotelu. Z úst tých našich najmenej znel cez celé tri a pol hodiny spev, národných piesní slovenských. Deti zanechali svojím spovom nezabuditeľný dojem. (bron.)

Uverejnené
dňa 10. júla
1937, v deníku:
„Horná“
Polihča.

Zakončenie
šk. r. 1936/37.

Školský rok 1937 sa zakončil dňa 28. júna, so 79 žiakmi. Po bohoslužbe v rim. kat. kost. bol zápis na šk. r. 1937/38. Prísl. zapísaných žiakov činil 74, - preto 5. piada bola ponechaná aj v škol. roku 1937/38. -

Zmena u
uč. Horé,
dňa 1. X. 1937.

Učiteľ Ľibor Jablonský bol dňom 1. sept. 37 vymenovaný na štát. škol. v Obánske. Otvorali učiteľ František Blaha, končil dvojročný rojarský prerovnení skúšku a preto opäť nastúpil na svoje miesto dňom 1. septembra. -
Škol. rok 1937/38 sa začal dňa 1. sept. 1937 so 75 žiakmi.

1850 — 1937

Miestne osvetové sbory , obecné zastupiteľstvo,
ľudové školy vo Veľkých Šarovciach ,

usporiadajú dňa 21. septembra 1937 o 9 hod.
v miestnosti št. ľudovej školy Veľké Šarovce

S P O L O Č N Ů S M Ů T O Č N Ů S C H Ů D Z U

za Prezidentom Osloboditeľom ,

na ktorú Vás a ct.rodinu zveme .-

.....

Veľké Šarovce község közművelődési bizottságai,
község képviselő testülete és a községi népiskolák

1937 évi szeptember hó 21-én de.9. órákor
Veľké Šarovce községben az állami népiskolában

K Ö Z Ö S G Y Á S Z Ű N N E P É L Y T

rendeznek az elhunyt köztársasági Elnök Úr
tiszteletére,

melyre Önt és b. családját meghívjuk .

*Na smútočnú schôdzu, ktorá pozvaním bolý pozvaný
úradný obcí Veľké a Malé Šarovce. -*

Ráno dňa 14. sept. sa obzratelia obce Veli-
 Tarove dovedeli zo správ českých listových kancelárií
 smutnú udalosť, že náš milovaný tatíčok, "Oslobodi-
 tel" T. G. Masaryk, už není živý medzi nami. -
 Keď čítali túto smutnú správu sačliti svojím
 siakom, kto podírali sa na obraz a so strami
 v očiach nemo jeden na druhého. Nastalo v kri-
 ae ticho. Až neskôršie sa opät porohovorili a vz-
 právali si o tatíčkovi Masarykovi. Čoskoro na
 veľkých verejných budovách staly čierne záclony.
 Prázdine p. prezidenta Masaryka boli obliahnuté čier-
 nou, Ťuhou. Učičelia a ostatní úradníci nosili
 čiernu smútočnú pásku. - V deň pohrebu, dňa 21.
 sept. bola v rim. kat. kostole smútočná bohoslu-
 ba sa p. prezidentom T. G. Masarykom. Po boho-
 služke sa konala v štát. ľud. škole smútočná
 schôdka, na ktorej sa sišli obzratelia sloch národ-
 nosti. Slovenský prehovoril o pánu prezidentovi T. G.
 Masarykovi, - pán Ján Schneider, notársky elév. -
 Maďarský prehovor mal pán Ján Košťál, notársky
 lejomník. Program bol doplnený recitáciami a pev-
 mi. Obzratelia obcí Malá a Veľká Tarova, sa tu sišli o
 hojnóm počte, aby ešte posledný raz odovzdali hold,
 posnulému prēmú nášmu prezidentovi. - Po smú-
 točnej spomienke o 10. hodine siacstvo počúvalo pu-
 rádie púebch pohrebu pána prezidenta T. G. Masaryka. -

2. posledný
 chvil' tatí-
 čka Masary-
 ka.

Prezident-Osloboditeľ, dr. T. G. Masaryk Čižal
 od 2. sept. v lichom vápase s veľkou chorobou. Dňa
 13. sept. o 21. hod. nastalo v kase p. prezidenta opät pšov-
 ťenie, prejavujúce sa práčným vzrýchlením dychania a
 zmenáha slaboucou činnosťou, teda. O 1. hod. 14. sept.
 dychanie sa prôlňovalo a slablo a o 3hod. 27. min. sa
 sadavilo činnosť práca ustala o 3 hod. 29. min. Vtedy
 mal 87 rokov, 6 mesiacov a 7 dní svojho požehnaného
 ťku. Z lánskeho pámku ho odniesli do Prahy na hrad a
 oddiaľ opät do Láu, kde je pochoraný pri boku svojej man-

milky pani Charloty Masarykovej. - Nech spi bludne v dra-
hej semu - sed' zije v našich praciach. -

Takto bola
vzadolona
miestnost,
v ktorej
bola smu-
tina / schö-
da na p.
presidentom
Chobotikom,
J. G. Masary-
kom. -

PROGRAM.

- 1./ Kto za pravdu horí .
- 2./ Smútočný preslov / slovenský /
- 3./ Smútočný preslov / maďarský /
- 4./ Básň slovenská .
- 5./ Básň maďarská .-
- 6./ Básň slovenská .-
- 7./ Št. hymny .-

Program
smútoč-
nej schöda
dňa 27. 5. 37.

Frankl József
 Frankl Frigyes
 Friedl Mihály
 Vd. Regina Schwartzová
 Viliam Spitzer
 Anton Bauer
 Chmelik Viliam
 Štefan Kanozsaj
 Koloman Maronyák
 František Nemsitz
 Koloman Várady
 Václav Hrachovec
 Ladislav Maršík
 Jozef Fulin
 Bohumil Matulka
 Ján Kořenský
 Václav Valenta Ing.
 Jozef Faragó

Pap József
 Galambos Béla
 Ján. Vančo
 Ing. Anton Ivanenko

Miestni duchovní, učitelia a pracovníci svojimi podpísom potvrdili, že prítomnosť na smutčnej schôdzi vsali na pedomie.

Lápnosť Sekné kniežie obľobcové ráno v dňa 28. dň. deň "Kobodaj" sa žiactvo miestnych škôl zúčastni- lo korenskej bohoslužby v miestnom rím. kat. kostole. Žiactvo kat. ľud. školy spievalo cer. sv. omšu za dušičku v. k. učiteľa. Hátnou hym- nou sa lápnosť končila. Po bohoslužbe bola verejná omluva v kiede kat. ľud. školy. Na lápnosť, k 19. výročiu prania českoslov. republiky, prišlo mnoho hostí. V výjime dne prehovorel uč. František Blaha. Proj. box bol "Kold b

"školnej slajke." Potom nasledovali prosté cvičenie dievčiat I. triedy s mliečami. Tiež milé bolo cvičenie chlapcov I. triedy so jablami. Po športovej recitácii dievčiat a chlapcov II. triedy, nasledoval prednes básne. Po programe žiakov našej školy, nasledovali výs- la žiakov miestnej v. k. maďarskej školy. Hymnov sa slávnosť skončila.

Výzdoba triedy k oslave
dňa, 28. okt.

Budova štát. ľud. školy.

V rámci vianočnej slávnosti dňa Očarovania 22. dec. 1937 boli chudobní žiaci obdarení seplou a mliečnou ošerou a obusou. Peniaze, v obnose Kč 700- na akciu. Tento cieľ odizala práva školy od Obč. šk. "Mládež v Želiezoviciach. Učiteľia a týchto peniaze u miestnych obchodníkov nakuúpili potrav. Žiaci, s nadielkou boli veľmi spokojní a radične diahovali za pekné darčeky. - Odosla na mliečnu akciu pre chudob- ných žiakov práva školy odizala peniaze v obnose Kč 700- Takže 80% všetkého žiacka došetrilo behom 2 me- siacov za kúpu mlieka a krajec chleba. Rodičia žiakov sú veľmi pochváňaní, že "chcú a pečeť", má plachéne kerost o deti, ktoré na prapore sú odhazané. -

